

باتک یسررب

یقاقتشالامجمعمالا

لصؤمالا

- باتک یان بم (فلا)
- باتک شور (ب)
- باتک یوتحم یسررب (ج)
- باتک یایازم (د)
- حالصا یاهراکهار و باتک صقاون (هـ)

باتک یان ب م (فل)

یناعم اب ظافلا هطبار.۱

یعبط ای تسای عضو تلالد هک نیاردوب لوصا رد یلوق کی

یعضو ای یتاذ؛ یناعم رب ظافلا تلالد

درار نیامه نییلوصا همه، تسانشور یلیخ، تسایودرم فرحّالسا، دشاب یتاذ تلالد هک نیاردوب مه هق ف لوصا رد، دنده یم باوج ار نیایرس، تسارتناسآ نوچ، ددنک یم یتاذ تلالد مییوگب رگا؟ هک دیاهدید ار تالاکشا نیادمهف یمن یبرع، سراف کی ارج سپ تسا، تسا تسرد اه فرح نیای، تسا

انعم رب طفل تلالد / انعم و طفل هطبار

تلالد، تسا تلالد زامعا، هطبار، تسانعم و طفل نیب یعبط و یتاذ هطبار کی مییوگ یم ام اما، تسا هطبار نآ هب ام ملع زا دعب

الاح، هدی دنمه ار راغ نوریبّالسا الاح ات، هدش مه شلاس هد، هدمآ رد هوک رد یراغ کی لد زا هک یسک، اتاذ رانلا یلع لدی ناخدا: مییوگ یم باتک رد ام، دور یم الاب دراد بقع نآ زا دود، راغ نوریب دیآ یم رخ، اتاذ لدی روطچ سپ مییوگی، ددنی یم ار دود طقف رود نآ زا، لدی ال هدی دن هک یسک یارب اما، «لّدی» مییوگب دعب، دشاب هتشاد دیاب ملع

لوصالاح یتافم رد، دوب لوصا رد لوق نیای، لاحّیا یلع، تسایعبط هطبار کی انعم و طفل نیب دندوب هداد باوج یروط نیمه ار نیامه هک دوب نیایبلاج و [2] دندوب هدیروآ ار نیمه، دیس موحر م یلوصا یاه باتک رد و هدش عقاو مولظم هک دراد بوخ یلیخ یاهزیچ یهاگ مّدقتم یلوصا یاه باتک ددنک هعجارم دیاب مدآ، هتشادن باتزاب رخّاتم

میوگ یم هک نم دیوگ یم ینعی، تسا هداد الج شباتک رد ار انبم نیایرصرم یاقآ نیایلاحّیا یلع جارختسا هک تالامعتسا زا -مدرک جارختسا برع تالامعتسا زا اهنت هن ار شیانعم، دراد انعم فرح اب، امّقطن زاهج اب فرح نیای، ددنک یم ادا ار فرح نیای تقو! ددنیبب میوگ یم هکلب -چه مدرک، دراد یّشفّت «نیش»، دراد بسانت و یّشفّت و لافتسا و اّلعتسا زا شتایصوصخ و شتوص راشتنا؟ تسیچ یّشفّت

یروحم یانعم ۲.

نآ و اهنایریغ رد یتح و ریسفت و لوصا و هق ف رد؛ دروخ یم دردهب اج همه رد هک تسایوغل ثحب کی هن ای دنراد دحاو یانعم کی، رگیدیاه نابز ای یبرع نابز رد داوم و تاملکّاساسا ایآ هک تسا نی

سراف نبا؛ لبح نسح

هک تسنا نیا سراف نبا اب نم توافت هک دیوگ یم ار نیا یتح، تسنا یروحم یانعم هب لئاق ناشیا دیزن اه فرح نیا زا دیوگ یم ناشیا؛ نالسا هل دشن رگا بخ یلو، دحاو یانعم؛ دیوگ یم سراف نبا

[3]دراد انعم کی، برع تغل

قیقحتلا؛ یقاقحتشالامجمعملا

مسق باتک لوا زا ناشیا متفگ یم؛ مدرک یم یخوش هشی مه نم – مه یوفطصم یاقآ قیقحتلا لثم

ات ود، انعم ات ود اب میشاب هتشاد طفل کی ام هک هچ ینعی [4]مامت، انعم کی هدام ره دندروخ، ناشیا یارب هقباس مه یلیخ، تسنا هدش یمیطع باتک قیقحتلا بخ. انعم کی، طفل کی؟! عوضو ناشیا هک ییاضف هک قیقحتلا اب دنک یم قرف زاب باتک نیا تخیریلو. تسنا، یوفطصم یاقآ تسنا شدوخ صاخ یاضف کی نآ، تسنا هدرک اپ هب

ناخدلا ةلادل ةیتاذک ةیتاذ تسیل تناک ةغل ةیأ یف اهیناعم یلع ظافللأا ةلادل نأ کش ال [1] هذه یف رشبلایمچ کترتشی نأ معزلا اذه مزال نأل مهضعب کلذ مهوت نإ و رانلا دوجو یلع الثم سکعلال کلذک و ملعت نود نم اهريغ ال و ةیبرعلال ظافللأا مهفی ال الثم یسرافلا نأ عم ةلادلل صیصختلا و لعجلال ال اهیناعم یلع ظافللأا ةلادل تسیلل هیل و. حضاو اذه و تاغلللایمچ یف لوصأ) ةیعضولا ةلادلل یف هذه ةیظفلل ةلادلل لخدت اذل و اهیناعمل ظافللأا کلت عضاو نم (9 ص؛ 1 ج؛ (نایلیعامسا عبط) هقفل

نیلوق یلع عضاولا عضوب و تاذلاب هانعم یلع لیدی له ظفلل نأ یف عاملعل فلخا [2]

ببذهتلا نم رهظی ام یلع نیققححملل وه و عضولاب لب تاذلاب هیلع لیدی ال هنأ لوأل

و دادغب ةلزتعم نم ةعامج و یرمیصلال نامیللس نب دابع نع یكحم وه و تاذلاب هیلع لیدی هنأ یثالثا ریسكتلا لهأ

ةمزالملا أم هلثم مدقملاف لطابیلاتلا و هتاذ رابتعاب ناکل عضولاب نکت مل ول هنأ نیلوالل هوجولل یلاتلا نالطب أم و رخآلا توبث مزلتسی امهحأ ءافتناف نیرمأل نیب ةطساو ال هنألل ةلعل دوجو مزلی ال و رخآلا ةغل ةفئاط لك مهفی نأ بجول تاذلاب ةلادلل تناک ول هنأ یثالثا ... اعطق لطابیلاتلا و لاحم وه و اهلولعم نودب ةماتلا

ةبسانمل تناک ول اهیناعم یلع ظافللأا ةلادل نإ لاقف نیققححملل ضعب هیلإ راشأ ام ثلثالثا و ایشلل کلذ ضیقنل ةیتاذلا ةبسانملاب ءیشلل یلع لادلل طفلل عضو حصامل امهنیب ةیتاذ ءیشلل کلذ یلع ةلالد حالطصالا کلذ یف هل ناک امل دضلا و ایشیقنل درجمل هانعضو ول انأل هدض مزلمهیلل لدف هدض و ایشیقنل و ءیشلل کلذل هانعضو ول و لاحم وه و تاذلاب ام فلخت مزلیل لاحم وه و نافلتخم امه و هدض و ایشیقنل و ءیشلل تاذلاب طفلل بساننی نأب تاذلاب ام فالتخا یهتنا

مدع عضولا اذه ببسب و حالطصالا اذه بسحب ءیشلل کلذ یلع ةلادلل مدع نم مزلی ال لاقی ال ةیلقلعل ةلادلل یه و ةبسانملاب هیلع تناک یثالثا ةلادلل لوقی مصخلل لب اقلطم هیلع ةلادلل اذه یلإ راشأ دق و اهیل لخدم هدضلا و ایشیقنل ناک یذل عضولا کلذل نک یمل نإ و اهلحاب ءیقاب

يونغبال هب فرتعا امك نادجولا هبذكي امم ةيلقعل ةلالدلا ءاقب يوعد لوقن انأل

درجم نأ مصخلال يعدا ول هجوتت تاذلاب ام فلخت موزل يوعد نأب ةروبزملا ةجحلل يلع ضررتعا معن
ملعلال نم دب ال هنا يعدا ول امأ و اهب ملعللل ةيللخدم ريغ نم ةلالدلا يف ةيفاك ةبسانملا
عضولاب ملعلال نم دب ال عضولا إلى ةلالدلا دانتسا دنع نأ امك ةبسانملا كلب
ةبسانملا روعشل مدعل فلختلا لعل ذإ متي الف مهفلا و ةلالدلا ققحتل

يلع لدي طفللل نأ إلى ناميلس نب دابع بهذ لاقف بيذهتلا يف ةمالع هيلإ راشأ ام نيرخآلل و
يلع نوققحملا قبطأ دق و حجرم ريغ نم هانعمب طاقلأل ضعب حيحرت ةلاحتسال هتاذل ينعملا
يهتنا هلابب طفللل روطخ لاح ينعملا قبس وأ راتخملا ةدارا اما صصخملا و هنالطب

و وه رطخي اميف يشمتي ال و هريغ رطخي ال اميف يشمتي هنب دابع نع هب باجأ ام يلع ضررتعا و
هريغ

لب ةلالدلا يف ببسلا يه ةبسانملا نأب لوقي ال هنا دابعل ةمالع هب جتعا امم رهظي هنا ملعا و
هركذا ام يلع لومحم هركذا ام نإ لاق هنا يكاكسلال نع و رخآلل ريغ امهذحأ و عضاولا عضو يف ببسلا يه
نم ينعملا و طفللل نب ام ةياعر هعضو يف لمهي ال عضاولا نأ نم قاقئتشالا ةمئأ
(2ص ؛ لوصألا حيتافم) ةبسانملا

دئك يم لقن وازا بلالحتىاكح ناميلس نب دابع يانبم حىضوت ماقم رد حلاص حىحبص

رصع يف نيروهشملا لزتعالا لاجر دحأ يرميضلا ناميلس نب دأب ةررقو ةرهاظلا هذبه حُرس نممو
،عضي نأ يلع عضاولل ةلماح ةيعيبط ةبسانم هلولدمو طفللل نب نأ إلى" بهذ دقف ؛نومألا
"حُجرم ريغ نم آحيحرت نيئعملل يمسملاب نيئعملل مسالا صيصخت ناكل آلإو" :لاق

طفللل نب ةيعيبطلل ةبسانملا هذبه نيئت تلظ نيئوغللل نم ةفئاظ يف دأب رثأ دقو
اهسفن ةببرعلا ةيعيبط يلع اوجرخ تحت ةبسانملا هذبه راهظا يف مهضعب فلكت امبرو ،هلولدمو
.اهل مهتداجإ دم ديدحتلا هجو يلع فرعن ال ةيمجعا تاغل يف عوضوملا اذه يف مهتملك اولوويل
:لاقف ،رححلل ةيسرافلاب وهو ؟" غاغذا" يمسسم ام لئس" دأب يأري نم ضعب نأ يطويسلا ركذي و
"رححلل هارأو ،آديدش آسبي هي ف دجأ

ةغلل يلع -هعابتأو دأب دنع- نذا اهي رصتقي ال ،هلولدمو طفللل نب ةيعيبطلل ةلالعلا هذبه
وهو- دأب يأري يذلا اذه نكلو ،ةيسراف "غاغذا" ةملك نأل ؛تاغللل رئاس لمشت لب ،ةببرعلا
يف تاسارد).توصلال نم لولدملا طبنتساو -آفيفخ آماملا اهب آملم ناك امبرو وأ ةيسرافلا لهجي
(١٥٠ ص ،**ةغلل هقف**)

ناميلس نب دابع نع هقفلا لوصا لها لقن (١) [١ -] . غاغذا : دسبونىم غاغذا هژاو دروم رد ادخه
يلع عضاولل ةلماح ةيعيبط ةبسانم هلولدم و طفللل نب نأ إلى بهذ ةنا هلزتعملل نم يرمىصلال
نم ضعب ناك و حُجرم ريغ نم آحيحرت نيئعملل يمسملاب نيئعملل مسالا صيصخت ناكل ال و عضونا
رححلل ةيسرافلاب وهو و غاغذا يمسسم ام لئس ،اهىناعملل طاقلال ةبسانم فرعى ةنا لوقي هئارىرى
يسراف رد هملك نينج . (31 ص يطويسلل رهزمل) . رححلل هارو و آديدش آسبي هي ف دجأ لاقف
» . دوش غاغدا هب عوجر و . دشن هدى ىرثن و ىمظن ىسراف زىن و تارواحم

[يف] نيئيقاقتشالا ةببرعلا ةغللاب ءاملعلال نم نيئمدقتملا انتمئأ نم ددعل نيئت دقو [3]
ءاملعلال نمو ، [» . (٣٩٥ ت) سراف نباو ، (هـ ٣١٠ ت) جاجزلا : لوالا ماقملا يف دصقأ » : هقىلعتلا

يف (ابيرقت هـ ٤٢٥ ت) ينهاهفصألا بغارلاك: «هقيلىلتا يف [، ةينآرقلا تادرفملا يناعمب بيكرت لك يا، تاملك ةرسأ لك نأ]» ظافحلا زنك يف (هـ ٧٥٦ ت) يبلحلا نيمسلاو، تادرفملا اذه فلؤمل تبث دقو. عماج يروحمنعم هل (ةيسايقي ريغو ةيسايقي اهلك هتاملك يا) هتادرفم يروحمنعملا اذه نأ هل تبث امك، انتمئأ نم ددع هنيبت يذلا اذه ءحص ايملع اتوبث مجمعلا (٢٣٠٠) نم برقي امل ةيقيبطت ءجلع لالخنم كلذناكو يدعتي ال ادحاو ينعم نوكي عماجلا وه عماجلا يروحمنعملا اذهف. بيكرت لك تاملك عيجم تلمش بيكرت ءئم ثالثو نيفلأ ءدرفملا ءمئألا تاريست نم قيقدلا وه ام ريرقت يف هيلإ مكتحن يذلا رايعملا وهو طباضلا **تالامعتسا دري ام اريثك ناك سراف نبا مامإلا** اهبارملا هنإ مهلوق وأ، ةينآرقلا ءرابعلاو ددعتلا كلذحتي هلمع ناك ينهاهفصألا بغارلا مامإلاو، **ءددعتم ناعم ىلا دحاولا بيكرتلا**، **لصؤملا يقاقئتشالا (مجمعلا)**. يروحمنعملا ءدحوب تمزتلا كيدي نيبي يذلا مجمعلا اذه يفو (١١-١٢ ص)

روما يه و، باتكلا اذه ءعلاطم يف اهيلي ءجوتلا نم دب ال بلاطم ىلا ريشن نأ انيلع مزلي و [4]

دوجوم ريغ: تايصوصخلا عيجم نم دحاو ينعم يف نيظفللا قفاوت ينعمب يقيقحلا فدارتلا^١ - ارهاط ءفدارتملا طافللأا نم لكلا و. ميركلا نآرقلا تاملك يف اميس ال و، برعلا تاملك يف ءغل لك نمض يف ءقراقلا تايصوصخلا كلت ىلا انرشأ دق و. اهراظن نع اهبارتم ي ءيصوصخا. **آلامح**.

ءلالد^٢ نأب ىعدن نأ دعبى ال و اهيناعم يف ازايتما و ءيصوصخ نابجوت اهتائيه و طافللأا^٣ داوم 2- رهواط و لاكشألا فالتخا^٤ نأ امك، اليصفت اهكاردا^٥ نع انماهافأ تنجع نإ و، ءلمحلا يف ءيتاذ طافللأا ملمع كلذ ىلع دهشي و، اهقئاقحب اهكردن مل نإ و، تافصل و نطاوبلا فالتخا ىلع^٦ لذي نادبالا^٧ فكللا طوطخ و ءسارفللا و ءفايقل.

ءيقيقحلا ءلالدلا وحنب يناعم وأ نيي ينعم نيبي اكرتشم طفل نوكنعمب يظفللا كارتشالا 3- ىعدي امك و. ميركلا نآرقلا تاملك يف اميس ال و، برعلا تاملك يف دوجوم ريغ: نيي عم موق دنع و وأ، بلغلأا وه اذه و قيдавملا يف لامعتسالا باب نم وأ، يونعملا كارتشالا باب نم ام^٨ هنم هنوك لمعتسم و نيخا^٩ موق نع لوقنم وأ، ىناي رسللا^{١٠} م^{١١} ث^{١٢} ربعللا وه اهيف بلاللا و رخا ءغل نم ذوخأم (٨-٩ ص، ١ ج، قىقحتلا). مهندن

مامت يف يراسلا، قاقئتشالا أدبم يف ذوخأملا ليصألا موهفملا و يقيقحلا ينعملا وه دحاولا لصألا قاقئتشالا غيص.

ارياغم وأ أدض وأ افلاخم نوكني نأ حصي ال تاقئتشملا غيص ميهافم^{١٣} نأ: هيلي ءجوتي نأ يغبنى امم و يف افالتخا و ارياغت بجوي ال اهفالتخا و تائيهل روطت^{١٤} ناف، ليصألا تباتلا دحاولا لصألا اذه ءئيهل روطت نم دافتسي ام يلإ فاضي ام^{١٥} نإ و، يقيقحلا ينعملا لصأ

. تادلجملا رئاس و لؤالا دلجملا لالخنم يف ءقتشملا تائيهل يناعم تايصوصخ ىلا انرشأ دق و

تاقئتشم عيجم^{١٦} در و، دحاولا لصألا نييغت يف قيقحتلا ديدي نم لىعطق ملسم لصأ ينعملا اذه و و نييوجللا نم فيلألا لهأ بلغلأا ىلع ينعملا اذه يفخ دق و، لصألا كلذ ىلا اهءورف و ءملكلا نييوسفملا و ءابدألا.

: ءملك يف هباختنا و دحاولا لصألا نييغت امأ و

نع اهزيومت و، ءيقيقحلا ينعملا ىلا ءجوتت و ضرعتت ءغللا يف بتك ىلا ءعجارملا ب-الوأف ءغالبال ساسأ و ءغللا سيياقم يف امك، آلامح^{١٧} ول و ءيزاجملا.

عئاشلا و بـلـاغلـا وه ام زـيـيـمـت و ةـربـتـعـمـلـا مـجـاعـمـلـا يـف ةـغلـلـا يـنـاعـم يـلـا ةـعـجـارـمـلـاب -ايـنـاث و
قـالـطـالـا دـنـع اـدارـم نوـكـي ام و ةـقـتـشـمـلـا ةـغـيـص يـف اـلـامـعـتـسـا

عـمـاـجـلـا وه ام جـاـخـتـسـا^م ث ،اـهـيـنـاعـم ءـاصـقـتـسـا و اـهـلـامـعـتـسـا دـراوم عـيـمـج يـلـا ةـعـجـارـمـلـاب -اـثـلـاث و
اـهـنـم^ا لـك بـسـانـي ام و اـهـل طـبـاضـلا و اـهـنـب

نـيـيـعـت و اـهـنـب زـيـيـمـتـلـا و اـرـهـاـظ اـهـيـف دـاري تـامـلـك يـلـا ةـعـجـارـمـلـاب -اـعـبـار و

اـهـنـب نـم اـهـزايـتـم و اـهـنـم ةـغلـلـا لـك ةـيـصـوصـخ نـيـيـعـتـت يـتـح ،اـهـنـم^ا لـك ةـيـصـوصـخ

و ،اـهـيـف صـلـاـخـلـا رـظـنـلـا و ةـقـدـلـا و مـيـرـكـلـا نـآـرـقـلـا يـف ةـدـامـلـا لـامـعـتـسـا دـراوم يـلـا ةـعـجـارـمـلـاب -اـسـمـاـخ و
نـاف ،سـابـتـلـا ال و زـوجـت يـقـبـي ال ثـيـحـب ،اـهـعـيـمـج يـلـع ةـقـيـقـح قـدـاصـلـا و اـهـنـب عـمـاـجـلـا وه ام لـيـصـحـت
ةـيـقـيـقـحـلـا يـنـاعـمـلـا يـف تـلـمـعـتـسـا اـمـن^ا ةـيـنـآـرـقـلـا طـافـلـالـا

بـلـقـلـا و يـفـاـصـلـا نـهـذـلـا و صـلـاـخـلـا ةـجـوتـلـا وه :تـامـاقـمـلـا هـذـه عـيـمـج يـف لـيـصـألـا^م مـهـمـلـا^ن أ يـفـخـي ال و
وه ام يـلـا ةـنـم و هـتـمـحـر و هـلـضـفـب ةـلـلـا هـيـدـهـي يـتـح ،تـارودـكـلـا و سـاـجـرـألـا نـم زـهـطـمـلـا سـفـنـلـا و زـونـمـلـا
(١٣-١٢ ص ، ١ ج ، قـيـقـحـتـلـا). ةـنـونـكـمـلـا فـئـاطـلـلـا و قـئـاقـحـلـا يـلـا هـدـشـرـي و ،قـحـلـا

باتک شور (ب)

یلو. دوب هدش مه رید تغل یاضف رد یلیخ هک تسا یراک کی عورش هک تسایاه نآ زا باتک نی ارباتک، شا هلاس یا هدرخ و داتشه ریم کی لوط رد، هتشاد -تسا مولعم- هک یا هقالع نآ اب ناشیا، دراد ناشدوخ مظن نآ قبط رب ارباغ و تسا دلج راهچ. هدناسر رس

یضایر و یسدنه ماضن

تسا هدرک تسرد یضایر و یسدنه ماضن کی قبط رب اربابز هاک، دینیب یم ارباتک یتقو

دننک یم هدایپ اربازیچ [1] یژولوتنآ، دنیسون یم ییاه رازفا مرن هزورما نالی نعی، هدش یضایر نآ زا یلیخ- یسیون همانرب یاه نابز هب دینکب هدایپ عیرس ارباتک نی یژولوتنآ امش، نالارگا تعرس هب دینیب یم -تسا تحار یلیخ نی، تسا تخس یدنب هتسد راک آلثم رگ یدیم لع بلاطم هق، ریسفت رد. دینک یم دروخر نآ هب یبرع رد ادعب امش هک ییاه تغلی یبایانعم رد ددیم باوج، دراد هدایف یلیخ ... و

فرح. دهد یم هئارا لومرف مه تابیکرت رد ادعب و، هداد رارق شرانک تباث یانعم 28 ناشیا، فرح 28 و مود و لوا

Ontology فی رعت. تسا هدوب رتویپماک تعنص رد یا هدیچیپ عوضوم Ontology یانعم کرد [1] شوه هزوح رد امومع هک تسا تسا هتشاد دوجو هراومه نآ رس رب یدایز یاهتحب هک تسا هدوب یعوضوم ای شا تیدوجوم اب هطبار رد هک دراد هفسلف هزوح رد یدنلب هچخیرات Ontology. تسا هدوب یعونصم رد هک یسانش تفرعم هزوح رد موهفم نی ارببراگ ابلاغ نینچمه. دنک یم تبحص ناهج رد میهافم و هتفرگ همشچرس یانوی هژاو ود زا یژولوتنآ هملک. تسا حرطم تسا نتسناد و شناد اب هطبار هب، **?? یانوی** زا-onto زا تسبی کرت (ontology: یسیلگنا هب) یسانشی تسه **بکرم** هملک. تسا «یقطنم نامتفگ» ینعی **logia-** و «تسه هک هچنآ؛ دوب» یانعم

Ontology یفسلف فی رعت:

اب اهنآ هک یتاطابترا و ناهج رد ای شا تیدوجوم اب هطبار رد هعالطم ینعی Ontology یلک روط هب رد روط نیمه. دوش یم ای شا نی اربتارم هلسلس راتخاس تایئج لماش نینچمه. دنراد رگیدکی یم تبحص رگیدکی هب تبسن اهنآ یاه توافت و تهابش هب هجوت اب ای شا یدنب هتسد اب هطبار دنک.

دشاب یعقاو ای دشاب یغازتنا دناوت یم تیدوجوم نی الاح، دراد دوجو هک میوگ یم یزیچ هب تیدوجوم تی فیک و تیدوجوم نیب ارب توافت عقاو رد میهافم نی. دشاب یکیزی ریغ ای دشاب یکیزی دوجو هک دشاب یغازتنا موهفم کی ای صخشم تیدوجوم کی دناوت یم تیدوجوم. دنک یم رارقرب اهنآ یلصا ینامتخاس یاهکولب اه تیدوجوم. ارب نآ اب طبترم یاه تی فیک هن و دهد یم حیضوت اربش نآ یم فی رعت ارب یژولوتنآ کی تاغل هعومجم ای تاغل گنهرف هک دوش یم بوسحم یژولوتنآ راتخاس رد دنک

(یرئوک) شسرپ دروم ناربراک طسوت دناوت یم سسپس لدم نی ا .دنکیم تفایرد (لدماتی د) لدم
هلاقم).دهد شیم ن اره زوج ن آنورد تاطابترا و دهد خساپ هدیچی پ تال اوس هب یژولوتنا ات دریگ رارق
(protege تیس ،تسیچ یژولوتن آن

باتک ی اوتحم ی سررب (ج)

فورح ی انعم نایب.۱

اب ار شتوص [1] دنکیم انعم، ات ۲۸ نی اب ار نابز لک دعب، دیوگ یم انعم ۲۸، فرح 28 یارب ناشی ا ده دیم قی ببطت انعم.

یناعم فشک یارب ینادیم راک

میورب دی یایب دیوگ یم، دی آیم تسد هب یه ار هچ زا و، دراد انعم یبرع فورح کت کت دیوگ یم ناشی ا. لوا نی ا؛ [2] انعم فشک یارب هدرک ینادیم راک ینعی. دراذگ یم مه رانک ار تاغل.

نی ا مدرک یم ضرع هتحابم نآ رد نم هک یزیچ نی ا. مینک یم عمج می آیم، برع مالک نی ا دیوگ یم تسه «ر» رب لم تشم هک یبرع تاملک مامت الثم -تسا هدش مهارف مه شتاناکم نآ- ام هک دوب. تسا هدرک ار یراک روط نیمه هب کی دزن ات بسن ناشی ا دعب، مینک فیدر ار نی ا.

فورح ی ئانث بی کرت ۲.

یمج عمل لصفلا

نم نآ لا هک دهاوخ یم یرتشیب حیضوت کی نی ا الاح هک، تسا وا باتک روحم [3] یمج عمل لصفلا. مرادن نی ا اب یراک.

زا تغل هرکیپ مامت اسب هچ. دوب عافد لباق ات بسن هک دوب ییانبم کی مه هغلل هق ف رد کرد ام رعاشم هک تسا یدراوم هب رطان مه نآ هک [4] دوشیم عورش رتشیب ای یفرح ود یاه هی مست رد منامگ هب. تسا یرگی دفرح، یاهزادنا هچ ات هکنی ا اما. دوب عافد لباق اچ نآ رد نایب نی ا. دنکیم دشیم عمج اهنآ اب و دندوب مه لکم رگی دتایرطن اب اچ نآ.

صئاصخ لاکشا

نبا -مدوب هدرک ضرع البق مه نم- تسا ینج نبا در، تسا هداد رکذت ناشی ا هک یبللاج یاهزیچ زا بوخ یلیخ فرح لصا رد، تسا تایبدا خیرات بتک نیرتمهم زا و تسا دلج هس هک صئاصخ رد ینج دنداد یم همادا اه یدعب ار شرکاک، دوبن ینج نبا لکشم نی ا رگا. تشاد لکشم کی اما، دمآ ولج.

تسا ام سونأم نآ لا هک یروط نیمه- ار یفرح هس ی هدام؛ دز اچ رد هک دیبوک ار یخیم کی ناشی ا هک دوب نی ا شرکاک لکشم. دوب راک نزه نی ا و داد رارق نازیم - و برعلا ناسل و دجنملا [لثم]؛ هتشدگ ینج نبا زا تسا لاس یا هدرخ و رازه نالا. دنام شرکاک و تفرگ ییات هس ار هیضق ی هدام؛ اچ هب ار انبم ناشی ا رگا. تسا هدادن همادا ار شرکاک لاح هب ات یسک -یبوخ نی ا هب باتک -صئاصخ

ار راک نی [5] ناشی نآلا هک نی اامک ؛تفریم ولج شرکاک تشاذگیم یفرح ودر ب، یفرح هسی هدام .تسرا هدرک

هلع فورح نتشاذگرانک

فورح اه نی .مدوب هدرک ضرع نم مه ار شهجو .[6] دراذگیم رانک ار هلع فورح ،تاغل مامت رد ناشی فورح ؛دنتماص ،یلصا فورح .دندنزیم گنر .دندنکیم یراک تسد ار رگید فورح ؛دنتسه تّوصّم .دندرادر یلصا هیئب هک دنتسه تماص

مه ار شیه تّلثم .امه تلثی دعب ،دهدیم رارق انبم ییات ودا ت ودر اه فرح ،هلع فورح زارطن عطق .دروآیم

تغل باتک هب دیه اوخب امش .«ماقا» الثم دیوگیم دندنزیم ادتبا شدوخ هک یلاثم نیرت هداس ناشی .«مّوَق» رد دیوریم .هچ ینعی «ماقا» دینیبب دیه اوخیم ؟دینکیم هعجارم اچک ،دینک هعجارم -یمن تلخد فورح رد ار «ءای» و «فلا» و «واو» نم نوچ .«مّوَق» رد دیورب دیابن ،نم باتک رد ؛دیوگیم

سییاقم کیدزن شباتک تخیری ینعی .[7] دروآیم اچنآ رد دعب .«مق» ،میم وفاق رد دیورب دیاب ،مهدهش باسح یلیخ زاب یلو ؛تسرا

انعم رد فورح بیترت هاگیاج ۳.

ینج نبا هاگدید دن

،دندش لیکشت فرح هس زاهک یداوم و تاملک : تفگ صئاصخ رد ینج نبا ؛دیوگیم دعب .دنک یمن ریغت انعم دینزب مه هب رگا ار بیترت .تسین مهم ناشبیترت

زیلانآ هک ، «ولق» ، «لقو» ، «لوق» ؛دیوگیم و دندنزیم لاثم . تسرا صئاصخ باتک عورش نی وحن کی همه رد دیوگیم ناشی ... دراد تروص ات 9 ،دندنکب تسرد ار فرح هس نی [8] یبیکرت [9] دندروآیم مه دهاش دعب ،تسرا تکرح

اما ،تسین مهم اهنی بیترت دیوگیم ینج نبا ؛دیوگیم و .تسرا هداد ریغت هدمآ یرصم یاقآ نی اب «لَوَق» ینعی .تسرا مهم نآ رد بیترت برع نابزّ اعقاو .تسین یروطنیّا ادبا هک میوگیم نم ره ،تسرا مهم فرح هاگیاجّ اقیقد .تسرا نآرق ،تسادخ مالک نابز .دنکیم قرف یبرع نابز رد «وَلَق» یاجک هکنی رد دعب -درفنم ینعی دنیوگیم هک طیسب ینعم-دراد طیسب ینعم شدوخ یارب فرح

[10] .رخآ ای دشاب هملک لوا ،دنکیم افیا شقن ،دریگب رارق هملک

آاقیبطت وایرطن ؛قاقتشالا ملع

نی .متشون ار باتک نی البق نم دیوگیم .[11] قاقتشالا ملع؛ متشون باتک ؛دیوگیم دعب ملع یلو تسرا دلج راهچ .لّصفم ،تسرا شباتک نی رد تاعالطا زایهوبنا مچ .تسرا مچعم ،شمجعملا .منک هعجارم هک دشن زونه .تسرا ردقچ منادیمن شقاقتشالا

نم .تسین مهم بیترت دیوگ یم هک مدرک در ار ینج نبا و مداد حیضوت و متشون ار نآ نم دیوگ یم دنز یم لاثم ات دنچ دعب ؛تسا مهم بیترت هک مدرک تابثا

اه یعابر

نآ -دش یم لوغشم منهد یلیخ تغل رد روط نی مه یگ بلط ،اقباس نم - هدز لاثم هک ییاهزیچ یضعب دوب بلج نم دوخ یارب ،مدوب هدرک رکف شدروم ردّال بق هک ییاه

ینعی «لز» دینبب . «لزلز» ،«لز» .میدروآ یم رد ار یناعم یلیخ اه یعابر نیا زا ام ،هثحابم ردّال ثم «لز» دورب راب کی رگا .لز لز :ینک بیگرت ار نیمه الاح .دزغل یم ،دور یم هار دراد .دیزغل ینعی ؟هچ اهنای ریطن .اه شزغل و اه «لز» زا تسا یبیکرت هّناک ،دور یم و دیآ یم هلزلز هک تسا نیا هزلز داد باوج گنشق همه .متفر شلابند نم مه هفیرش تایآ رد .تسا یلیخ

[13] «زاف دّوق هّنج لال خذأ و ران لال نع حنّز نّم ف» ،[12] «موبنّذب مّه بر مّه یلّلع مّذم دّف»

دیآ یم رد روح ابیز یلیخ و گنشق یلیخ ،همه

زلّزل

یم دعب .ولج دیآ یم فیرط ردقچ و حیضوت رد اه لاثم نیا یباسح یلیخ مدید دز هک ار اه لاثم نیا تسیابن مه دض مینک یم شسکعرب یتقو هک یتاملک دوبن مهم بیترت رگا دینبب دیوگ نبا یانبم رب انب دوش یم و دض دنک یم شسکعرب برع یفرح ود تاملک رد هک نآ لاح و دنوشب سکعرب اّاقافتا دیوگ یم اّاقا نیا اّم ،«ءاز» و تسا «مال» شیات ود ره «زل» اب «لز» دیوگ یم ینج «ءاز» و تسا لوا «مال» نوچ «زل» .دزغل یم ،دوش یم ادج ،دور یم رد شدوخ یاج زا ینعی «لز» .تسا

[14] مه دضّالماک ،یزیچ یور دبسچ یم ینعی ،شدعب

انّ: «بزل» و «جزل» ای -تسا نآ اب ربک قاقتشا رد هک مه - «مزل» ،«زل» دیوگی یتقو

کی هب ندیبسچ ،شیانعم لصا «زل» دیوگ یم ناشیا .هدنبسچ [15] بزال نی طنّم مّه انّقلّح کی اهنای همه رد .«جزل» ،«مزل» ،«بزل» ،دیتفگ هک ار «زل» یانعم .ثّلثی ،دیایب الاح .تسا یزیچ یزیچ زا :«لز» فرط نآ زا .تسابیز یلیخ دینبب ،بخ .تسا هدیباوخ ،ندیبسچ و یگدنبسچ وحن یمن رود وازا لصا .سکعرب «زل» ؛دوش یم رود ،دوب هک ینطوم نآ زا ،دوش یم رود یزیچ زا ،دزغل یم دیبسچ ،دوش

فورح زا یخرب یانعم یسررب

«ش»

یتاملک بلاغ ؛تسا کرتشم نیا میدید .دروآ اّاقا شیادرف ،مدرک ضرع ار یزیچ کی «نیش» هب عجار تسد هک ار رابغ امش ینعی . ادج ادج قّرفت هن اما ؛[16] تسه نآ رد قّرفت وحن کی ،دراد «نیش» هک ششخپ اما ؛تسا شخپ مه تخرد .دراد قرف تخرد اب ،دوش یم شخپ هک رابغ .دوش یم شخپ ،دینز یم هن ،رابغ اّم ،دراد یلصا کی

«ث»

«ols»

ار او هکنیا لثم ینعی ،دینک هیلخت ار نطاب ینعی «[18] فوجل غارفا» دوب هتفگ ناشیا یلو ؛هدرک راک قیق یلیخ ،دینک هاگن دیاب ار شرکاویش .دوب هتفرگ «هه» زا .دنهد یم نورب تسه «ه» رد یتسس کی اراهظ .تسین مولعم ،هن ای تسابوخ اچ همه شیا هیریگ هجیتن هکنیا یه.او .تسه نآ رد یتسس کی ،دینیب یم هکنیا همه .ءاو ، ءاو ، مْه ، مْه

- [] < [19] [] [] [] [] [] []

دع ب، می و گ ب مه اب ار ات هس نیا عومجم دع ب، هچ ینعی واو، هچ ینعی ءاب می و گ ب لوا دی اب ام مه شرگرد ینعم نآ، تسا واو یارب شلامتشا و عامتجا نآ، تسا ءاه یارب شا یتسرس نآ می و گ ب بل اج یلیخ یرصم نیا راک اذل. هملک غارس می ورب می ناوت یم نیکاس هب ادتبا. تسا ءاب یارب فرح ات ود زا متفگ نم لوا زا دیوگ یم ار یا هملک ره، هدش یضایر وحن کی هک مه نالا. تسا م. میروآ یم اجنیا ار یناعم نامه. هدش لی کشت

واو

یقاقتشالامجمعمالک

ج، لافلا ريعبلل مسا وهو" واولا" نم اذخأ كلذو .ءاوتحاو لامتشا نع ربعت :واولو مانس تاذا برعلا دنعة فراعتملا ةداتعمل لبإلا تناك املو نيமானسلا وذا وهو عم قفتي اذهو .هريغ نم رثكأ ىلع الم تشمو اعماج دعي نيமானسلا اذإف ،دحاو امك ،تعقو امثيح اهل امعتسا نم هانصلختسا يذلا واولل يلامعتساللا ىنعمل واولا نوكت عم يفتلي ىنعمل اذهو .ةيليصفتلا تاجلالعمل ي فحضتسي مضري ريدتسملاو .(ناسللل ىصقأ ي ف عافترا عم) ني فشفشلا ةرادتساب ةاحنلا هنع ربع يذلا وه واولا ي ف مضلاو لومشلا ىنعمو .هب طيحي ام لمشي و

هه، لهه مضمیو هیلع فوطعملا مکح یف فوطعملا لخد ی فطعلال نأل؛ فطعلالاب واو یف ققحتم اضیأ ینعملا اذهو هیلع فوطعملل بوسنملا ینعملا هلمشیف یلاعت هلووک- دهاش هئاک رمالا یف هب مسقملا لخدت) مسقلا واوو، عمجلا لاجلا واوو، هللا ملع، هللا دهش: مهلووکو {هبلق یف ام یلع هللا دهشیو} [20]. کلذک .. ٲعملا واوو، (لاجلاو رمالا نیب نرقت)

نیمانسلا وډ؛ واولا

یزیچ رب لمتشم و یواح؛ نتفرگ رب رد ار یزیچ: لامتشا. «ءاوتحا ولامتشا نع رُبْعَت واولا و» ینادیم راک هک یسک دینیبب؟ ییوگ یم اچک زا. دنک عمج شدوخ رد ار یزیچ و عمج و عماچ نامه؛ ندش - ار واو هک متشگ یلیخ مدوخ تاناکما ی هزادنا ات نم؛ «واولا نم اذخأ کلذ و»؛ دیوگ یم تسا هدرک؛ واولا نم اذخأ دیوگ یم هدرک ادیپ ناشی نأل. مدرکن ادیپ نشور تروص هب نم. منک ادیپ-نون لثم؟ تسیچ واو

مسا وه و «:دیوگ یم ناشی؟ تسیچ واو الثم اما. دوب مه یهام، ربیح؛ دوب بکرم؟ دوب هچ نون رتش اب تسا سونأم برع؛ واو دنیوگ یم ار ناهوک ودرتش «نیمانسلاوډ وه و جلافل ریعبلل اب ناهوک ودر رب لمتشم هک ات وډ – هیلع فوطعم و فوطعم لثم – مه اب ات وډ یتقو؛ ناهوک کی دراد ناهوک ات وډ ینعی. واو دوش یم، دوش یم عمج رگیډمه

ٲداتعملا لبإلا تناک امل و نیمانسلاوډ وه و واو؛ دیوگ یم ناشی؟ تسا یروطچ فطع «نیمانسلا اذ نإف» دنتشاد ناهوک کی اهترتش نوچ «دحاو مانس تاذ برعلا دنغ ٲفراعتملا هک نأ؟ تسا مادک، لماش «هریغ نم رثکأ یلع الـمـتـشـم و اعماج دغی» دراد ناهوک ات وډ رتش یتقو **عم قفتی اذه و**» ناهوک ات وډ نیب تسا هدرک عمج، تسا لمشا ینعی؛ واو؟ ات وډ ای دراد ناهوک کی، دیایب واو اچک ره «تـعـقـو ام شـح اهـلامـعتـسا نم هانصلختسا واولل یلامعتسالا ینعملا **ٲلیصفتلا تاجل اعـمـلا یف حضرتیس امک**» تسا نأ رد ءاوتحا و عمج و لامتشا ینعم روح کی واو اچک ره دینیب یم دینکب هعجارم رتشیب، مداد هئارا امش هب باتک هحفص رازه وډ نم دیوگ یم « دراد ار انعم نیا هدوب

واو ظفلت تیفیکی سررب

رد. دیایمرد روح مه واو توص ظفلت ی هوحن اب عمج، ءاوتحا، لامتشا، دینک هجوت الاح دیوگ یم دعب یم شدوخ هب ار یتخیر نأ هک ام یقطن زاهج ی هوحن دیوگ یم ینعی. دنک یم ار راک نیا، شباتک لک دراد ریثات، دنک یم ءادا ار یتوص کی و دریگ

ٲرادتساب واولا نوکت عم یقتلی ینعملا اذه و «دینیبب ار قطن زاهج دیوگ یم؛ بخ بـلـ اـت وډ دیاب. تسا عماچ؟ تسیچ لماش؛ دینک عمج دیاب دیوگب دیهاوخ یم هک واو «نیتفشلا شدیشکب؛ دیروایب الـاب مه ار نابز هت نأ دیاب «ناسللل یصقأ یفـعـافتـرا عم» دینک عمج ار اه **هب طیحی ام لمشی و مضمی ریدتسملا وءاوتحا و لامتشا**؛ ندش عمج و عافترا مه سپ. الـاب تسا طیحم و لمتشم و یواح نأ رب تسا شنوردن ار هچ ره دوش یم درگ هک یزیچ «

تغل تایعقاو؛ تغل تایقوډ

اب، تسا یقوډ شییاهزیچ کی هک اچنأ. میدرک ادج ار اهنی ی همه یوغل یاه شحب رد مه البق نم هک یطباوض نأ اب ار اهنی الاح. دوش یم یضایر الصا اقیقد و دور یم نوریب تیقوډ زا هن هک ییاجنأ؛ تسا تایقوډ خنس نایب خنس هک میمهف یم زاب ددرگ یمرب شیه یلیخ، تسا هدش تبـحـص البـق

تسه رگی دمه اب فافش یلیخ زجنم نشور ماطن کی لاصتا خنس الصا نایب خنس ؛ هن هک نی اب دنک یم قرف مه اب اه نی

فطع یانعم

فطع «فطع لاب هنع رّبع یدلا وه واولا یف مضلا و لومشلا ینعم و» دیوگ یم ناشیا بخ لخد ی فطعلا نأل» ءاوتحا و تسلا لومش ،تسا نیمه فطع .نآ و تسلا نی لماش ینعی ؟هچ ینعی هلمشیف» ءاوتحا و لامتشا و مّض «هیللا مّضی و هیلع فوطع ملامکح یف فوطع ملام فوطع رب هک مه یمکح و انعم نآ ،دندش فطع یتقو «هیلع فوطع ملل بوصنم لا ینعم ملام یارب هک ءاج نامه ؛ورمع و :مییوگ یم الاح ؛دوب هداد تبسن دیز هب ءاج سپ ؛دیز ءاج ،دوب هیلع اضیا ینعم لا اذه و» هلمشی سپ مینک یم یراج مه فوطع مه هب ار مکح نامه ،دوب هیلع فوطع ار بل یتقو ؛وملسم ؟دور یم اچک ات دینی بب ؛نوملسم ،اوبرض :عمج واو «عمج لا واو یف ققح تم عمج ،تسا دایز تسین دحاو زیچ کی دیوگب دهاوخ یم دنک یم نایب عافترا تدش نآ اب و دنک یم درگ ،تسا روطنیمه ؛عمج واو دیوگ یم ناشیا .اوبرض ای ؛وملسم .تسا لماش ،تسا

مسق یانعم

یّرج واو دناوت یم واو دوخ مدرک ضرع .میدرک شثحب ام هک یمسقلا واو «مسقلا واو و» دیوگ یم دعب هچ هب مسق واو دیوگ یم .دنک یم انعم ار واو دوخ ناشیا ؛هللاب مسقا و ؛دشاب روطنیا ای دشاب هک یم دهاش یتقو امش .تسا نتفرگ دهاش لثم :تسا نی مسق اساسا دیوگ یم ؟تسا عمج انعم نامدهاش هک مینک همیمض و میروایب مه رگیدی کی تسه هک یزیچ نی دیوگ یم ؟هچ ینعی ،یریگ .دشاب

و دنک یم رضاح هب مسقّم زا ،دیوگب دهاوخ یم هک ار هچ نآ دیکأت یارب دنز یم فرح دراد یتقو مه مسق ،مه دب رارق لومشم مه اوخ یم مه ار رگیدی زیچ کی دیوگب دهاوخ یم ینعی مسق واو سپ .دنک یم هفاضا هک یزیچ نی رد مه اوخ یم دیوگ یم دراد واو نی ؟هچ ینعی «هللاو» دیوگ یم دعب ،دنز یم فرح دراد سپ ،رمألا یف هب مسقّم لا خدت مسقلا واو .» مروایب مه ار رگیدی زیچ کی و منک شلمشا ،میراد «نامدوخ اب مینک یم عمج ار یزیچ کی نوریب زا ؟تسیچ دهاش ؛نتفرگ دهاش لثم» دهاش هّناک یروطنیا نم لد دیوگ یم دنز یم فرح دراد «هبلق یف ام یلع هللا دهشی و یلعات هلووک شبلق دهاوخ یم ؛ دشن ضوع بلطم ؟تسیچ ،تسا دهاش ادخ نی ؛تسا دهاش ادخ دیوگ یم دعب .تسا دهاش دوخ .دروآ یم واو اب سپ دروایب دهاش ناونع هب مه ار لاعتم یادخ دهاوخ یم یلو دیوگب ار یم .رگیدی عضاوم رد دینک یم ءادا واو اب امش ار نتفرگ دهاش نیمه .تسا عمج وحن کی ،نتفرگ یم .تسا دهاش ادخ ینعی ؛هللاو ؛دیوگ

باتک فورح یناعم رب یدقن

فورح هک تسلا نی نامیاعدا ام اساسا هک تسلا نی منک ضرع دیاب نم یناعم نی رد هک یمهم لکشم مه یعام .دنک یم تسرد ثیح هس ود اب یروج کی ار یفرح ره ناشیا .دنراد طی سب یناعم ابفلا اما .تسا تطاسب وحن کی شدوخ نی مییوگب و مینک بیکرت رگیدمه اب ثیح ات ود ام هک درادن یلیخ .تسا بوخ یلیخ هک العف بخ یلو .تسا رت قیمع .نی زا دشاب قمعا بلطم مینک یم لایخ .تسا هتفر ولج راک

هصالخ نايب هب (باتك ٣٩-٢٦ هحفص رد)فورح كت كت ىناعم ىلىصفت ىسررب زا سپ وا [1]
دزادرب ىم مادك ره ىانعم

[زاجيإب ةيئاجهلا فورحلا نم لك مل ماعلا يوغلللا ىنعمللا صخلم]

ببيكرتللا يف هبحصت ام ىنعم دكؤت ةزمهلا

ام قصالت عم وخر عمجت ب

عطقلا ىنعمو فيعضلا كاستماللا ىنعم هنم ىتأتي ةدحو ةقدب طغضت

شفت عم طلغ وأ ةفاثك ث

ام ةدح عم شه عمجت ج

فافجو ضرعب كاكثح ح

فافج عم لخلخت ح

دادتماو طغضب سابثح د

طلغو ام ةواخر يذ نيخت ذافن ذ

ام كسامت عم لاسررتسار

ماحذراو زانتكا ز

ةدحو ةقدب دادتما س

ةقد عم راشتنا وأ شفت ش

صولخو ةوقو طلغب ذافن ص

طلغو هفاثكب طغض ض

طالغتساو عاستاب طغض ط

ةفاثك عم ةدح وأ طلغب ذافن ظ

ام ةدح عم ةقرر ىلع ماحتلا ع

ةواخر نم ءيش عم لخلخت غ

داعباو درط ف

قمعللا يف دادتشاو دقعت ق

عطق وأ كاستماللا ىلئلا ىدؤي قيقد يروئغ طغض ك

زيمت وأللالقتسا عم دادتما وأقلعت ل

ي.رهاظ ءاوتساو كاستما م

هنم وأنطابلا ي فيطل دادتما ن

غارفا وأغارف هـ

لامتشاو

لاصتا ي

(٤١-٤٠ ص ١، ج ، [لصؤملا يقاقتشالا مجعلملا](#) باتك)

تسا هدرک هدافتسا هارود زا يبرع فورح زامادک ره يانعم فشک يارب وا [2]

ای باعیتسا وحن هب هاوخ)دنشاب هدش لیکش رظن دروم فرح زامک یتابی کرت یناعم یسررب ١. ابابشو ةمعن ندبلا ئلتمملا باشلا) ةبب ی هملک غارس هب ءاب يانعم فشک ماقم ردآلثم (هبلغ (باعیتسا يارب لاثم) .تسا هدش لیکش ءاب فرح هس زامک دور یم(محلل ريثلل / نیمسلا /

زامک (هتجردمو هنتم یأ هررد :قيرطلادأ) دور یم دداهملک غارس هب «لاد» فرح يانعم مهف ماقم رد ای افیا تاملک رد یروح یشقن هلغ فورح نوچ و تسا هدش لیکش هلغ فرح کی هفاضاهب لادود درک جارختسا هملک نیا زامفلکت نودب ار لاد يانعم ناوت یم دندنک یم

هتبالا هک .انعم اب توص یعبط هطبار یریگیپ و ناسنا یتوص زاهج رد فرح نوکت تیفی ک ٢. دناد یم نلوا هارتوق هب ار مود هار نیا ناشیا

تربتعا ،ایملع اصلختسا ةیبرعلا ةیئابفلأل فورحلل ةماعلا ةیوغلل يناعملا تصلختسا نییلالاتل نیساسأل هیف:

کلذ قرغتسا ءاوس ،اهانعم دیدحت دارملا فورحلل نم ةنوکملا بیکارتل تاملک يناعم وه :لوالأ کلذو .هلغ فرح عم نیفرح نم بیکارتل نوکتی ناب ،اهیلعل بلغ وأ ،بیکارتل فرحأ لک نیوکتلت ةملک نإف " محلل ريثلل / نیمسلا / ابابشو ةمعن ندبلا ئلتمملا باشلا ینعمب ةببالا " :لثم یعمل اهنم ذخؤی نأ نکمیف ،ةملکلا هذهل ةیلصلأ فورحلل یه تءاب ثالث نم ةنوکم انه ةببالا یأ) " هررد :قيرطلادأ " : (ددا) ةملک یف امکو ،فلکت کلذ یف نوکي الو ،هدحو ءابلا فرحل یوغلل ینعملا اهلثم نمو اهنم ذخؤی نأ نکمیف ،نیلادو ةزمه نم ةنوکم (دأ) ةملک نإف (هتجردمو هنتم ةملک یعم نم هحرطنو ةزمهلل یوغلل ینعملا فرعن ام دنع ةصاخبو ،فلکت نود لادلل فرحل یوغلل فرح نم ةنوکملا بیکارتل نم اذخأ ةیئابفلأل فورحلل ةیوغلل يناعملا طابنتساو .اذکهو (دأ) ماکحإ هطرش امنإو ،بیکارتل نم عونلا اذه ةلق الاول ،ةیملعلل نع جورخ هیف سیل جهنم وه ررکم طابنتسالا ماکحإ یلإ اهتجاحف نیعم فرح اهئانب یف بلغی یتلا بیکارتل اما .طابنتسالا انه اهرکذن مل یرخأ روص جهنملا اذه عون نم کانهو .دشأ

هذه نوکتلا ةأیه نإف ؛یتوصل زاهجلا یف هنوکت ةأیه وه :فرحلا ینعم دیدحتل یئاثلا ساسأل عم مهسی فرحلل قاذمب اهنم سحی نأ عیطتسیو ،کلذل هبنتلا دنع ناسنإلا هب رعشی نومسې ةمئأل نم هدعب نمو (هـ ١٧٠ ت) لیللخا ناک دقو .هانعم دیدحت یف هل ةیوغلل تالامعتسالا یئاثلا ساسأل اذه نأ یفخی الو . " اقوذت " و " اقوذ " :هجخم دیدحت لجأ نم فرحلا قطن ةبرجت ص ١، ج ، [لصؤملا يقاقتشالا مجعلملا](#) باتک).یلامعتسالا لوالأ ساسأل ةوق یف سیل یتوصل

لصفالو، دحاولا يجمع علم لصفال بيكارت نيبي نعملال في عقالعل نايبب تئج :اعبار [3] تئاك ءاوس ،**نيبترم امهينيغب نيوفرهب أدبت يتال بيكارتال في لثمتي يجمع علم** وأمهقبس وأهنيوفرال طسوت ام لصفال اذهب انقحلأ دقو .عابرو وأةثال بيكارتال كلت ،لدب ،عذب ،ردب ،دب ،أدب ،ديب ،ودب ،دب :بيكارتال نأ نايب :الثم) ،عزمه وأةلغ فرح هني امهالت -كلذ يلى امو- عاستالو غارفال نم ةروس نع ربعت هتاملك اهنم لك - (دب) لصف نم اهلك يهو- ندب (ءايشال نيبي).

في لصفأس ام يلع ،دودحم دج لوصف في ةمئال نم ددع هيل تفل اذه يجمع علم لصفال نعملو ءاملع قحو ،اهيسرادو نآرقلا ةغل قح نم ناكف ،ءارطا تفشك هذ انتسارد نكل .يلتال ثحبملا تبتت ال ةصيصخال هذ نأل ؛اهب قحأ ةساردل هذو .ةببرال ةغلل ةصيصخال هذ زربن نأ تاغلل لك في ءدارطا ةروس انلزع دقو ،عيضت ال يتح اهانطقتلاف ،هني نحن يذلاك عسوم قبيبطتبال إلهلغي وأهسردي نأ ءاش نمل ،رخآ في ةصاخ ةرقف في لصف

نأ :نآلا يلى (الوأ) نم اهرمأ انركذ يتال ةساردل ءانثأ في انل فشكت هنأ كلذ ليصفتو **ناذلل امهو ،بيكرت لك نم امهبيترتب نيححصلا يئاثالو لوألا نيوفرال** في امهو ،**هنع ناربعي اناك يذل نعملال نابحصتسي = يجمع علم لصفال امهتيمس** ءانب في ناكرتشي وأ ،اطسبنم ايثالل ناردصتي امندن ،الثم (تف) فعضملا يئاثال ةروس ،كتف ،قتف ،شتف ،رتف ،حتف) نيفعضملا يئاث ريغ ثلاث عم امهنم نوكت طسبنم يئاث ول يتح ،ام ةروصب امهعم لظي نعملال كلذ نإ لب ،لائملا اذه في (أتف ،ىتف ،وتف ،نتف ،لتف اذه في (تأف الو تفأ) بيكرت دجوي الو ،انه (توف) في امك ،عزمه وأةلغ فرح امهطسوت وأمهقبس (٢٠-١٩ ص ١٠ ج ، **لصؤملا يقاقئتشالو مجمع علم** باتك) .لائملا

دىوگ يم نىنچ يجمع علم لصف خيرات دروم رد وا

هتطحالم يلى قبس دق هب ةردصملا ةيئال بيكارتال في يجمع علم لصفال نعمل دارطا نإ كلذ يلع هبن (- ٣٩٥ ت) سراف نب دمحم امامالاف .ةيدودحملا غلاب قاطن في نكل ،ةمئال نم ةثال يلع هبن (- ٥٣٨ ت) يرشخمزل رمع نب دومحم امامالو ،ةغلل سيياقم :همجعم في ،(لزل) بيكرت في و (نوقفني) يئاملك دنع ،" فاشكلال" هريسفت في كلذو ،(حلف) و ،(قفن) بيكرت في كلذ يرشخمزل عبت (- ١٢٧ ت) يسولآل دومحم نيذل باهش امامالو ،ةرقبل ةروس لوأ في (نوحلفملا) ةملك دنع (يعالطابسح) دحاو بيكرت في كلذ لثم يلع هبن مئ ،نيبيكرتال يلع هتطحالم في سراف نبالكو .[٧٨ :ءارسال] {قسغ يلى سمشل كولدل ءالصلا مقأ} :ىلاعت هلوق في "كولد" كولدل نع يسولآل مالكو ط بسحف ءاشالاك يرشخمزلو

يلى وأ ،ةرهاطلا دارطا يلى هبن ةثالال ةمئال نم دحأ ال نكل .ةيئال بيكارتال ةلثمأ هني داز .اهئلثي يذل فرحلاب اهنم لكل ماعلا نعملال رثأت يجمع علم لصفال نم ةيئال بيكارتال نأ ةركف يلى قرطت نيبيداليمل نيورشعل نرقل نم لوألا فصنللو رشع عساتال نرقل رخاوأ فيو (١) ةببرال ييغل رابك نم ةقت -ةيوغلل لوصال ةيئانثل ةروس يه شيح نم- يجمع علم لصفال (أ) :اهتيملع في حدقت رومأ مهتاجلاعم تباش نكل .ةغلل ءاشنل يلىوالا ةروصل نع مهتوحب في عقاوم في -فرحأ ءاضا صارتفا (ب) ،ةركفل دييأت لجأ نم ؛دنس الب ،اريثك بلقللو لادبالا ءاعدا (د) ،قبيطتبال في دارطال نع دعبالو ،ةيئاقئتال (ج) ،اهقوف اموتايئالال نيوكتل ةدرطم ريثك في ةبقحلل هذ طسق ناك هلك كلذبو ... كلذ هني اوعدا ام في يناعلمل براقئت هجو نايب لافغل (٢١-٢٢ ص ١٠ ج ، **لصؤملا يقاقئتشالو مجمع علم** باتك) .ادودحم يجمع علم لصفال ةركفل ليصألا

دروم رد ،هيمجعمالم و هيخي راتال هيئانثال هب انبم نيا ميسقت اب تاسارد رد حلاص يحيص [4]
:ديوگيم نينچ لوا مسق

هيناسنإلإ غللألأشن ريسفت ىلإ اهب نيلىلئاقلل رثكأ ىدل دوعتف :هخي راتال هيئانثال أم
وأ ،هعيبطلال ره اظم تاوصأو ،ناويحلل تاوصأ ناسنإل دي لقتك ؛هعيبطلال تاوصلألأاكاحمب
ملكلاف" نهيعم أتاوصأ اهعوقو دنن ثدُخُت يتل لاعفألأ نع وأ ،هصاخلال هتالاعفنا نع هريبع
ديز يأ- تمئف مث ،هعيبطلال تاوصلألأاكاحم ،نكاسف كرحتم ،دحاو ءاجه ىلع اهرمأ لوأ يف تَعَضُو
فلتخي آفرصت اهب نوملكتملم فرصتف -فرطال وأ بلقلال يف وأ رصلال يف رثكأ وأ فرح اهيف
هيهألأو ،تائيبلأو ،لىئابقلأو ،دالبلأو فالتخاب

ءاج مث ،اهتخأ نود ةركف وأ ،هياغ وأ ،هانعم هغيص وأ ،لادبأ وأ ،بلقل وأ ،فدح وأ ،هءايز لكل ناكف
عبتتالو ،هارقئتسالال اهيلإ مهقاس وأ ،هعيبطلال مهيلإ هتحوأ أم ىلع نمزلأ عم اهرقأ لامعتسالال
،هعيبطلال لجت كلذ دعب تلجت أم ،بابللأاب هذخألأ ضمواغلاو رارسألأ نم كلذ لك يفو ؛قيقلأ
!هعزعتت نل ماكحأو لوصأو نُس ىلع ترقتسا

بسني يذلأ ينج نباك ،هضاو صوصن يف هيوغللال هره اطلال هره ري رقت ىلإ لام نَم برعلا ءاملع نمو
لصأ نأ ىلإ مهضعب بهذو" :لوقيف ،هل هبلقتو هب هءاجعإ يدي مث ،ءاملعلل ضعب ىلإ يألأ اذه
،رامحلل حيحشو ،ءاملال ريخو ،دعرلأ نينحو ،حيرلأ يودك ؛تاعومسملم تاوصلألأ نم وه املأ اهلك تاغلل
اذهو ،دعب اميف كل نع تاغللأا تدلو مث ،كلذ وحنو ،يبطلال بيزنو ،سرفللأ لهصو ،بارغلأ قيعنو
نينللأا ءاعارم يف نأ بيرالو... (١٤٩-١٤٨ ص ،هغللأ هقف يف تاسارد)"لبلقتم بهذمو حلاص هجو يندن
يتلأ يناعملم نم هفئاطلال هره نع ريبعتلأ يف ،رهجال وأ سمهالو ،هءشلأ وأ هفخلأو ،هوقللأ وأ
ربعملم تاره اطلال تاوصلألأ هذوصقملم هيناسنإلأا ءاكاحملم ىلع آحضاو آللأا ،اهيلإ ءراشلأا تقبس
هذوصوملم طافللألأا نيب هعيبطلال هقالعللأا حملن ىتحت ءانع ري بك آللأا جاتحن ال نحنو .اهنع
،هعيسي يرمقلأو ،لدهي مامحلأو ،قزقزلي روفصعلأا ،تانوايحللأا نم رصت يتلأا تاوصلألأا ءاكاحم
:لاعفألأا هره رداصم تلبلأا اذإ تنأو .خلإ ... يوعي بئذلاو ،روخي لجعلاو ،حبني بللكلاو ،هومت هرهلاو
تانوايحللأا نم اهعمست يتلأا ءاوصلألأا ،ءاوعلاو ،راوخلأو ،حابنلاو ،ءاوملاو ،هعجسلأو ،لههلاو ،هقزقزلا
،رانلأا سيحسو ،دعرلأا ميره يف كلذ لثم لُلقو .تاوصلألأا كلت لوصأ آريثك برأقت اهنا ب تنقيأ
،رضتحملم هجرشحو ،هعجوتملم هوأتو ،يكابلأا قيهش يفو ،هعيبطلال تاوصأ هياكح يف ،ءاملال ريخو
نع هربعملم تاوصلألأا هياكح يف ،ضماعلا هغمغو ،رئاحلأا همتمتو ،قنتخملم ريروكو ؛ضيرملم نينرو
،نصغلأا عطقو ،هرمئلأا فطقو ،مقللأا طقو ،صيمقللأا دق يفو ؛هفلتخملم هيناسنإلأا تالاعفنا
،هضفلأا ضرفو ،قنعلأا سرفو ،بابللأا درفو ،نطبلأا ثرفو ،مدللأا يرفو ،دوعللأا مطقو ،سببيلأا مضقو
(١٥٢ ص ،نامه).عطقلأا ثادحإ نع هرداصلأا تاوصلألأا هياكح يف ،سأرللأا عرفو ،هشبخلأا ضرفو

:هيمجعمالم هينانثال دروم رد و

:هيمجعمالم هينانثال ىلإ هخي راتال هيئانثال نم

مزالت نأ هينانثال ههله يغبني ناك ،هغللألأشن يف هخي راتال هيئانثال ل لوقللأا حصي يكلو -
ننيرصعللأا نيثحابللأا ضعب قلطأا كلذل....طقف نيطي سبب نيصوص نم فلؤملم عطقملم هذحو
نم ريثك هيلإ هعجري آلصأ اءاوملم طعملم نأ دجي ،رطن ناعمإب هينانثال ملك ئرقتي يذلأ" :نأب لوقللأا
ينعم لوح روذي هيمجلأا دجت ،هثلثي أمو "لف" ءام آلثم كلذ ىلع ذخ ،اهلك لقن مل نإ هتاملك
:لوقت ،هثلثي أمو "طق" ءام كلذ لثمو ،ىلف ،دلف ،قللأا ،عللأا ،جللأا ،حلف :لثم ،حتفلأا قشلأا
لأا صفنالأا ينعمب اهلكو ،نطق ،فطق ،رطق ،عطق ،طق

،آلأا يذت وأ ،أمأاقإ وأ ،هجيوتت يوجللأا روطتلأا نوناق ىلع يرحي هينانثال لأا ىلع ديز فرح لكو
أمو ،يعابللأا يثاللأا نيب همرتمسم يه امك ،هثاللأا هينانثال نيب هينونعملم همللأا ءاقب عم

قروصلال إلی ؤدیزملا اهداوم انڊر املک اننأ ، اذهل آعبت ، ؤیبرعل رارسأ نم ناکف ، تادیزمل نم هقوق هجوت ؤی تاذ ؤیریبع ؤمیق اذ حربی ام ، اهلصأ ٱٱٱ یذلا فرحل اندجو ، ؤیخیراتلا ؤیئانثلا آدیقتو آعونت هدیزتو ، اصاخ آهیجوت ماعل الیصلال ینعملا

، عطقلا ینعم إلی "امهٱٱٱی امو اطلالو فاقلا باب" لصلأ دری "سییاقمل" یف سراف نبا اذهف نم ؤرمٱ ذخأ یلع لدی یذلا "فطق" یفو ؤیش نم ؤیش ؤنابإو مَرَص یلع لدی یذلا "عطق" یف هاریف ، اضیأ ؤیشل عطق یلع لدی یذلا "مطق" یفو ؤیشل عطق یلع لدی یذلا "لطق" یفو ، ؤرجش عطقلا ینعم "ٱٱٱصخف" طق "یئانثلا لصلال یلع ؤئاز آفرحأ ٱءاج میملالو مالللو افلالو نیعلال عطقلا ٱادحإ یف ؤطلغللو ؤدشل ٱاجرد نبی اهتاوصل هٱٱڊرو ، ذخالو ؤنابللو مرصلال نبی هٱٱوونو (١٥٦-١٥٣ ص ، نامه)

یقاقٱٱشال مجعمل رد لبح نسح رٱٱکد [5]

نایبلی عسلال یف عسومل قیٱٱٱلل انإف ، اءال ؤیراقلا اهی کیدی نبی یذلا لمعلل اذه امأ [6] ، هیف میجعمل لصلل ؤرکف -ضرف لب- زربأ یذلا وه ، اقٱوم انایب میرکلل نآرقلل طافلل یناعم طسقل نم مٱعأ یناعمل نع ریبعلل یف اءاصلل فورحل طسقل نأ هٱ حضٱا ٱیج ، اهملالعم دءو کٱرٱشم ینعم زورب هعم بعصی ؤلعلل فورح دءا هرٱش میجعم لصلل انب نأو ، ؤزمهللو ؤلعلل فورح (٢٢ ص ، ١ ج ، لصلؤمل یقاقٱٱشال مجعمل) باٱک) عونلل اذه انب ٱٱنچٱف ، درطم

زا دنٱرابع اءیحص ریغ فورح) نأ اءیحص فورح بٱٱرٱ ساسا رب مجعم نیا رد ناگٱاو بٱٱرٱ [7] :ٱسا (ءای ، واو ، فل ، هزمه فورح

؛ بٱٱرٱل یف ؤءیءصلل فرحلل رص إلی رٱنلل یف صخللٱی میجعملل اذه یف بٱٱکارٱل بٱٱرٱ ، ؤزمهلل یه انه ؤءیءصلل ریغ فرحللو . ٱللوٱ مٱ یناوٱ اءاصلل فورحل نم رصلل اذه یلی ام مٱ لصلل فاقلا باب یف اهنع ٱءبى (ماقل) الٱمف . امهنم یأ نع ؤبلقنمل فلأللو ، ؤایلو ، واولو ، اءلل باب یف (دب) و . ؤاٱ اءعب یٱلل اءلل لصلل اءلل باب یف (ٱاب) و ، میم اءعب یٱلل فاقلا یٱلل بٱٱکارٱل لک میجعملل اذه یف هسفن عسومل یف نوکٱسو . لاد اءعب یٱلل اءلل لصلل امأ . اذکه ؤیلاوٱم (دب) ، (أدب) ، (ءاب) ، (ادب) ، (دب) دچٱس الٱم . ؤیلاوٱم بٱٱرٱل اذه اهیف (یأ) الٱم . ؤءیءصلل فرحلل کلل باوٱأ لئوأ یف یهف اءیحص دءاو فرح اهیف یٱلل بٱٱکارٱل - ؤءیءصلل فرحأ نم ؤنوکلل بٱٱکارٱللو ، .. اذکهو لادلل باب لئوأ یف (ىدو) ، اءلل باب لئوأ یف اءلل لصلل اءلل باب یف (کرب) الٱم ؛ اهفورحل یئاءهلل بٱٱرٱل یف ٱعصو -رٱکأ وأ ؤیٱالٱل ؤارلو .

مٱ ، ربو ، رأب ، أرب ، روب ، یرب ، ررب : اذکه بٱٱکارٱل هیف ٱٱرٱ -الٱم ؤارلو اءلل ینعأ- لصلل اذهو . اذکهو . هرب ، مرب ، کرب ، قرب ، صرب ، زرب ، درب ، حرب ، جرب

، اکرٱشم ینعم میجعملل لصلل لمح ؤرکف زاربإ وه بٱٱرٱل اذه لامعٱسا إلی اعد یذلو (ؤرکفلل هءه ؤءص زاربإل میرکلل نآرقلل بٱٱکارٱل نم میجعملل لوصفلل ٱائم ؤجللعم رامٱٱساب (٤٦ ص ، ١ ج ، لصلؤمل یقاقٱٱشال مجعمل

هٱ هک ٱسا ٱایضایر باءج یاههءاش زا ىکی بىکرت زىلانآ ای باءٱنا ٱایضایر ، ٱایبىکرت [8] . دزادرٱىم یهانٱم یاههوعومچم یور یراٱءاس لئاسم زىن و اهىزاب ، اهفارگ ، شرامش لئاسم یسررب اهمٱىروگلل و رٱویٱماک ىسیونهمنرب رد نآ هءافٱسا هٱ ناوٱىم هءاش نیا مهم یاهدربراک هلمچ هک ٱسا نیا دنکىم زىامٱم یضایر یاههءاش رگىد زا ار ٱایبىکرت هک لئاسم زا ىکی . درک هراشا

زین ییامنه‌ار هرود یضایر تامولعم نتشاد و درادن تایضایر زا یصاخ تاغالطا هب زاین نآ نتخومآ هئوگامعم لئاسم هب عقاو رد تایبیکرت یاههشیر هک ارچ دسریم رظن هب یفاک نآ کرد یارب یسررب حیرفت یارب هتشدگ رد هک تایبیکرت لئاسم زا یرایسب ،دسریم اهیزاب و یضایر زا یکی هب تایبیکرت ریخا نرق رد ،دنراد یدربراک و ضحم تایضایر رد یدایز تیمها هزورما دناهدش زا یکی هک دنکیم ادپ شرتسگ هراومه نآ یاهزرم و هدش لیدبت تایضایر یاههخاش نیرتمهم اهرتویپماک یالاب تعرس تلح هب :تسا رتویپماک عارتخا ،عیرس شرتسگ نیا للع نیرتمهم و رتویپماک لباقت هتبل ،دندش یسررب ،دندوبن یسررب لباقتا لبق هک یلئاسم زا یرایسب لمع یارب و دننک لمع لقتسم دنتسناوتیمن اهرتویپماک و تساهدوبن هفرط کی تایبیکرت هب و دنا ی تایبیکرت اهمت یروگلا ابلاغ رتویپماک یاههمانرب ساسا ،دنتشاد همانرب هب زابن ثعاب و دش مولعم ربارب نیدنچ رتویپماک عارتخا زا سپ تایبیکرت دربراک و تیمها لیلد نیمه تایبیکرت ثحابم ،دندروآ ور هنیمز نیا رد هدرتسگ تاقیقحت هب یرایسب نانادیضایر ات دش هب ناوتیم اهشور نیا هلمج زا هک تسا شرمامش یاهشور هیاپ رب نآ ساسا یلو دناهدرتسگ رایسب ناونع هب تسا نکمم ،شرمامش ای ندرمش کیکی ،درک هراشا تشگیاج ،برض لصا ،عمج لصا رظن هب یلو ؛دریگیم ارف باسح ملع هعلاطم زاغآ رد وجشناد ره هک دوش یقلت راکشآ یدنیآرف ،هسدنه ،ربج نوچ ،تایضایر «رتراویشد» یاههنیمز هب وجشناد هک جیردت هب ،نآ زا سپ هک دسریم رتشیب شرتسگ هب یرتمک رایسب هجوت دسریم لارگتنا و لیسنارفید باسح و ،تاثلثم رد زین ییاهدربراک ،تسین باسح هب دودحم ندرمش کیکی .دوشیم لوذبم شرمامش موهفم (رد) اهمت یروگلا لیلحت رد و (تایضایر رد) رامآ و ،تالامتحا باسح ،یراذگدک هیرظن نوچ ییاههنیمز دراد (رتویپماک ملع

دعاوق

مینکیم زاغآ شرمامش یساسا لصا و داب ،یتایبیکرت و هتسسگ تایضایر رد ار دوخ هعلاطم رظن هب هداسا تبسن اهنآ هیلوا یاهدربراک و اهدهاق نیا نایب ،برض لصاح و عمج لصاح یاهدهاق هک مینک تمسقی یاهشخب هب ار هئسم میردق ابلاغ ،رتهدیچی لئاسم لیلحت ماگنه .دسریم و لئاسم هئوگنیا ی «هیزجت» تردق داجیا ام فده .تسا لح لباقت یساسا لوصا نیا یریگراکه هب اب هیزجت ،رما نیا ماچنا یارب بسانم هار کی .تسا ییاهن خساپ ندیسر یارب یئزج یاهلح هار بیکرت دیاب تدم مامت هکنیا نمض .تسا ندرمش هب طوبرم نوگانوگ لئاسم زا یدایز دادعت لح و لیلحت و لابند اچنیا رد ام هک تسا یتفایر نامه نیا ،تشاد رظن رد دنوریم راک هب اهلح هار رد هک ار یلوصا درک میه اوخ .

لوا لصا

m هب ناوتب ار یراک رگا:عمج لصاح دهاق :درک نایب ریز تروص هب ناوتیم ار شرمامش تسخن لصا ود هاگنآ ،داد ماچنا نامزمه ناوتن ار راک ود نیا رگا و ،داد ماچنا قیروط n هب ناوتب ار یریگید راک و قیروط ،داد ماچنا قیروط $m+n$ هب ناوتیم ار راک .

m هب دنناوتیم ،تسخن عون زا یراکا لثم ،صاخ یدادیور مییوگیم یتقو هک دیشاب هتشاد هجوت .دوش نایب نآ فالخ هکنآ رگم ،دنزیم تم قیروط m نیا هک تسا نیا رب ضرف ،دهد خر قیروط .

هرابرد یسررد باتک ۵۰ و یسانشهعماج^۶ هرابرد یسررد باتک ۴۰ یاهدکشناد هناخباتک ۱ لاثم هب ،دنکیم لیصحت هککشناد نیا رد هک ییوجشناد ،عمج لصاح دهاق ربانب .دراد یسانشناسنا بختنا یسررد باتک $40 + 50 = 90$ نیب دنناوتیم ،عوضوم نآ ای نیاهرابرد رتشیب یریگارف روظنم چیه هکنآرب طورشم داد میمعت راک ود زا رتشیب هب ناوتیم ار الاب دهاق ۲ لاثم .دروآ لمع هب زا کی ره رد هک رتویپماک ملع سردم کی ،لاثم ناونع هب .داد ماچنا نامزمه ناوتن ار اهراک زایتفج ۲۰ نیا زا کی ره دنناوتیم ،دراد یتامدقم باتک چنپ^۷ لاثم لاکساپ و ،نرترف ،کیسیب ،لپا اههنیمز .دنک هیصوت یسیونهمانرب و نیتسخن یریگارف هب دنمهقالع یوجشناد هب ار باتک

مود لصا

یمیصت ذاختا روطنم هب یاهنآخراک ریدم .تسا شرامش مود لصا یفرعم یارب یلخدم ریز لاثم وضع جنپ زا بکرم A هورگ .دروآ درگ هورگ ود رد ار دوخ نادنمراک زا رفن ۱۲، هناخراک هعسوت هرابرد ،رگید هورگ .دروآ لمع هب یتاقیقحت هعسوت نینچ یلامتحا دعاسم جیاتن هرابرد تسانب و تسا لمع هب ییاهیسررب یلامتحا دعاسمان جیاتن هرابرد تسا دنمراک تفه زا بکرم هک B هورگ ینعی هرابرد اضعا نیا زا یکی اب طقف دهاوخ هدربمان ریدم ،یمیصت ذاختا زا لبق ،رگا .دروآ دهاوخ هب ،یلو ؛دنک راضحا ار دنمراک ۱۲ دناوتیم ،عمج لصاح نوناق ربانب هاگنآ ،دنک تبحص میمصت و A هورگ زا یوضع اب هب نشود زور هک دریگیم میسقت هدربمان ریدم هنافرط یب تواضق روطنم اب .ددرگ لئان یمیصت ذاختا هب ات دنک تبحص B هورگ زا یوضع اب هب نش هس زور سپس هب قلعتم دنمراک ود قیروط $۵ * ۷ = ۳۵$ هب دناوتیم و ا هک مینکیم مطحالم ،ریز لصا یریگراک هب .دنک تبحص اهنآ اب و دنیزگرب ار هئاگود یاههورگ .

برض لصاح هدعاق

زا کی ره یارب و نکمم هجیتن m لوا هلحرم رد رگا و دوش میسقت مود و لوا هلحرم ود هب یلمع رگا اب دناوتیم هدربمان لمع لک هاگنآ ،دشاب هتشاد دوجو مود هلحرم رد نکمم هجیتن n ،جیاتن نیا .دوش ماجنا قیروط mn هب ،هدش دای بیترت .

(ایدپ یکیو تیاس).دنمانیم زین باختنا لصا ار هدعاق نیا یهاگ

بلقت عم ،امهقاقتشا و ،امهفیراصت لواح رکذ نم افرط ،امهنب قرف یلع لوقل امام مّدقنل و [9] ابیرغ اقیروط هدجتف هارتس و .هقوق ام یلإ هولعی و ،قاقتشال ردق زواجتی عضوم اذه نإف ؛امهفورح .ابیجع عفیرشال ةغللله هذو نم اکلسم و

،ضعب یلع اهفورح ضعب مّدقت نم ،تفرّصت فیک و ،تدجو نیأ «ل و ق» یننعم نإ ؛لوقأف مل ،اهلک ةلمعتسم تسلا اهبیکارت تاهج و .ةکرحل و فوفخلل وه امنإ ،هنع هّخأت و «ق و ل» ،«و ق ل» ،«ل ق و» ،«و ل ق» ،«ل و ق» ؛یه و .اهنم عیش لمهی .

وه و .هبنالذمی و ناقلقی و ،هل نّافخی ناسلل و مفلأ نأ کلد و .لوقل وه و «ل و ق» لوألأ لصألأ نکی مل ،لوقلأ یف ادخأ ناک امل ءادبالا نأ یرت ال أ ؛نوکسلأ یلإ ةیعاد وه یدلا ،توکسلأ دضب هیلع فوقوملأ فرحلأ نکی مل ،توکسلأ یف ادخأ ءاهتناللا ناک امل و ،اکرحتم الإ هب ءودبملأ فرحلأ انکاس الإ

جّاعلأ لاق ؛هعارسإ و هتّفخل کلد و ؛شحو لا رامح ؛لوقل هنم «و ل ق» یناثلا لصألأ

*اجلغم اولق بیقرقتلأ خضاوت *

ناک و ،ّفخ و ّفج یلق اذإ عیشلا نأل کلد و «نأولقم امهف ،قیوّسلأ و رسبالا تولق» مهلوق هنم و «لجر ای تیلولق» مهلوق هنم و ،فطلأ و ةکرحلأ یلإ عرسأ

ل:لجلا یف لّقوت :اولاق و ،هتکرحل کلد و ،لعولل لقولا هنم «ل ق و» ثلثلا

ل:لبقم نبا لاق .لامتعالا و ةکرحلأ عم الإ نوکی ال کلد و ،هیف دّعص اذإ

الوق و ةلومزا ،ارقلأ محأ ادوع

افذقلأ عبتی هیبأ ثارت یتأی

لاق. عرساً اذا: قلبي قلو: اولاق «ق ل و» عبالرا

قلت ماشلا نم سنع هب تءاج *

دق ف اذه ىلع و. نوعرست و نوّفخت ىأ [15: رونال] مُكْتَنَسْلَبْ هُنَّوَقَلَتْ ذِئْزِقْ و. عرست وّفخت ىأ
نأ و، طفللا اذه نم العوف قلوألا نوکي نأ نكمي

ىف ديلا تلمعأ و مدخ ام ىأ «ىل قُول ام الإ ماعطلا نم لكْ آال» شي دحلا ىف ءاج «ق و ل» (سماخلا)
عارسإ و اهتّفخل كلذ و، ءدبزلل ءقُولل هنم و. هتءاج ماضتت و نئمطي ىتح، هقيبلت و، هكّيرحت
تناك امل -ءقولألا نأ موق مهوت و. امهون و لصملا لقث و، نبجل ءكسم اهل تسيل هنأ و، اهتكرح
طفللا اذه نم تناك ول هنأل؛ لطاب كلذ و، اهطفل نم -امهفورح تبراقت و، ىنعمل ىف ءقولل ىه
ىلع بجي ناكف، هلاثم لاثملا و، لعفلا ءدايز نم اهلوأ ىف ءدايزلا تناك ذإ؛ انه ىع حيحصت بجول
و مسالا نيب كلذب قرفيل، ءحصلاب بي نأ و نيءأ و قوسأ و بوثأ ىف اولاق امك ءقولألا نوكت نأ اذه
قيربل كلذ و، برطضا و قرب و عمل اذا قيربلا قلأت نم ءلوعف ءقولألا امنإ و. حضاو اذه و، لعفلا
اهبارطضا و ءدبزلل

لاق؛ انه ناري ط ءعرس و اهتّفخل كلذ اهل ليقي، باقعلل ءوَقْلل هنم «و ق ل» (سداسلا)

لالمش تاطأط نابقل نم فوفد	ءوقل نيحانجل ءاخفتب ىنأك
---------------------------	--------------------------

و، هنم شيط و، هيف ءّفخ هنأكف، هلكش برطضا ءجولا نأ امهءاقتلا و. ءجولا ىف ءوقللل هنم و
مقيقتسملا روفو و، حيحصل ءكسم هل تسيل

هلوق هنم و:

اسيبق تقال ءوقل تناك و *

وبن هنع بنت مل و، هتلبقف لءفلا ءام ىلإ تعرسأ انه كلذ و، ءاقللل ءعيرسلا ءقانلا: ءوَقْلل و
رقاعلا.

نأ اذه عم بجي ال و، كلسملا رعو اهل ءروتلا و، بهاذملا ءنرح اهيف نحن ىتلا قئارطلا هذف
مال نوک بّلغ هارت ال أ؛ اهب ذخأي و اهاري ءللل همحر ىلع وبأ ناك دق؛ ءعبتست ال و، ركنتست
-هيفثي و هوفثي ءاج» اولاق دق اوناك نإ و -ءاي انه نوک ىلع، اوو -ءلوعفأ اهل عج نميف -ءفثأ
وه و، اذه نم ذاشلا فرحلاب لفحي مل و، واولا نم الإ نوکي ال هفثيف: لاق «هفثي ءاج» مهلوقب
،اوو اهمال نوک ءفثأ ىف هءنع ىوق اوو فثو ءاف دجو أملف. هتّلقل؛ سع ىلثم «سئي» مهلوق
(٥٨-٦٦ ص؛ 1 ج؛ (ينج نبا) صئاصخلا). امهنيب ءعب ىلع، ءالف ءضومب مالل سّنأتف

بيكرتلا نأ ىنعى ال ايوغل ىنعم ىفئابفلأ فرح لك اندح نأب فورحلا ىناعم نم هانركذ ام [10]
يناعم عومجم وه بيكرتلا ىنعم نوکي شيحب هفورح نم فرح لك لمالكلا يوغللل ىنعمل لمجم
نيب فرحلا عقوم بيترت نأ تنيب ءيقيبطتلا ءساردلا نأ كلذ؛ اذهب لوقن ال نحنف، الك. هفورح
،وه امك فرحلا ىنعم ىقبي دق: بيكرتلا ىف لصحمل هانعم ىف ىوق ريثأت هل بيكرتلا فورح
وأ هقبسي يذلا فرحلا ىنعم ريثأتب فرحلا ىنعم فعضي دقو، هرواج امب ىوقتيو دكأت ىدقو
بيكرتلا ىف هيلي.

بارشل ءنوكملا داوملا طلخ بيترتب هذف بيترتلا رثأ ءلأسم هبشأ ىنإف رمالا اذهل ابيرقتو
الوأ نوميللل ريصع انعضو اذإف: نوميل ريصعو ركسو ءام ىه داوملاف؛ ىلحملل نوميللل ريصع نم
هلك بوذي نل هنإف طيلخلل كلذ ىلع هانعضوو ركسلاب انئج اذا مث، هب طلختي هنإف ءاملا ىلع

ليلق طيلخل المعط نوكتيس اذبو، ليلقلا إلى هنم بوذي الامبر لب، نوميللاو ءاملا طيلخ يف ريصع نإف نومللا ريصع انعضو مٲ، باذى تح هانبلقو الوأ ءاملاب ركسللا انطلخ اذا أم. ءوالحلل نأ ي. روكذمل بورشملا ءوالح ءجرد عفترت اذبو، املات اطالخلا ىلحمل ءاملاب طللتخي نوميللا رخلال لبق طلخي اهيا- داوملا طلخ بيترت ببسب تريغت نوميللاو ركسلاب ءاملا طلخ ءيلصح ريغت هانعم ريغت هئا ي- الثم فرحأ ءالٲ ءام نم يوغل بيكرت نوكت يف رملال كلذكف بيكرتلا ءعايص يف نيءملا فرحلا ءيقبسأ.

ينج نبا ءيرطن انتشقانم دنع هانعم يف بيكرتلا فورح بيترت رثأ ءأسمل انضرعت انك دقو -هلوانل هلل رفغ- معزٲي (هءه انتلأسم عم اهءوحو مءا يف قباطت يهو) ربكأل القاقشلال يف يف ءجوي اعيمج اءنيب اكترشم ىنعم اهلك يطعت، ءتس يهو، (الثم) ءيٲالٲلا ءداملا بيلالق نأ (قول / وقل / قلو / لقو / ولق / لوق) اهبيكار نأ معزف، (لو ق) ءدامب كلذل لثم، هانم بيكرت لك لثم امك، ءء ىلع هانم لك يف ققحتم ىنعملل اءه نأو، "ءكرحلل وفوخل" ىنعم ىلع لءل اهلك ءءشلل وقلل ىلع لءل اهلك (بجر / جبر / برج / رج / جرب / رجب) اهبيكار نأ امءاز (رج ب) ءدامب (م ل ك) ءدام لاثم يف لءل كلذكو.

يناعم انحرش نأ اهل ءيقيبطلل انتشقانم نم ناكو. اهانصقن ىتح ءيرطنلا هءه انشقان دقو داوملا نم ءدام ي نم نيبيكرت ي ءيني نعم قباطت مءع انيبو رشل ءينامٲل بيلاللل كلل بيكارلل يناعم براقت نأو، بسحف نيبيكرت اينعم براقتي نأ كانه ام ىصقأ نأو، ءالٲل (هلل همحر ينج نبا هء ىلع ءركفلل نايعط اهيا لء عفء، ءبالحو فلكتو ىوءء ءرجم وه ءءسلل (٢٣-٢٢ ص، [لصلؤل يقاقتشلال مءعملل](#) باءك

اقىبطت واءىرطن؛ قاقتشلال ملع [11]

١٢، سمش [12]

١٨٥، نارمع لآ [13]

تسا ىنج نبا مالك ءر ءرء فلوم ياه لاثم زا ءروم نيمنه، لاثم نيا [14]

ءيشلا زل: هلباقمو. باءٲ وأ كاستما مءعو قالزنا اءف" قلز: ءرصلل نع لءرلا لز: "زل-لر- ٩ (٢٢ ص، [لصلؤل يقاقتشلال مءعملل](#) باءك). قوصلو كاستما اءف" هقصلل / هايا همزلأ: ءيشلاب

١١، تافاص [15]

نم اءخأ كلءو. ءقعت وأ عمء مءعو شفتو راشتنل ي قرفتو بيست نع ربعت: نيشلل [16] -ءاشيشلل نمو، (راشتنل قرفت فيفخلل لالقنلل) ءعيرس ءفيخ ي: ءاشوش ءقان: "مهلوق ءشاشه) "... ءتشي مل ىونأ اءو، ىون ءقعي الل يءل رملل / هاون ءتشي الل يءل رملل وه، رسللاب اءو-بوءٲ) "بلحٲ ءءخأ: ءمحلل ءشأ، شهلل سبالل زبخل: حٲللل-شأل" نمو؛ (بيستو ءعب- ارشٲنم ايشفتم ءاولل ءورخب اهنوكٲ روعشلل عم يقتللي نيشلل ىنعملل اءو. (بيستو ءقو. كنحلل نم هياءا ي ام ىلإ فرط برق ناسللل مءقم طسو عافٲرا ببسب هضرٲعي يءل قيضملا ٣٠- ص، [لصلؤل يقاقتشلال مءعملل](#) باءك). اهانعم لثم ي، اهافصو اوقأ وه، يشفٲللل اهوفصو (٣١)

دسیون یم ءاث دروم رد لبج نسح رتكد [17]

ريزغ :ثيئأ رعش" :مهلوق نم اذخأ ،يشفتلاك ام راشتناو ةفاثكب قاقد ذافن نع ربعت :ءاثلاو رعشلا ةقد طحللي) " ةثيئأ ةثك :ةثأ ةيحو. فتللو رثك :تبنلا ثأ دقو .تابنلا كلكذكو ،ليوط اياثلا فارطأ نيب ناسللا فرط دمب ايتوص ءاثلا نوكتب روعشلا عم يقتلي اذهو .(تبنلاو اهب حمسي يتلا مفللا ذفانم نم ةرشتنم ةقيقد ةيئاهو اطويخ سفنلا جورخو ،يلفسللاو ايلعلا (٢٧ ص ،[لصؤملا يقاق تشالا مجعمل](#) باتك .هفرط لوحو هيبناج نم كاذ ناسللا عضو

غثل :لجرلا هه" :مهلوق نم اذخأ كلكذو" ةوقب هي ف ام غارف وأ فوجل غارف نع ربعت ءاهلاو [18] هنأك هفوج غارف يحيوي ملكتملا نم هرودص عقوتي امل عاطقنا سابتحالا اذه) " هناسل سبتحاو اهيف عضاوم الو ،اهب قلعتم ال يتلا رئبلا :حتفلاب -ءاهول" نمو ،مالك (هفوج ي) هदन سيل ينعمل اذهو .(لماك غارف اذهف ،هل عاق ال بج اهنأك) (لخادلا نم اهبناج =) ،اهيلاج دعبل اهلزان لجرلا ذإ ؛قئاع ال بجراخلا لىل ةريبك ةعفد نيئتئرلا ءاهو جارخإب ءاهلا توص نوكتب روعشلا عم يقتلي .ةوقب فوجل نم ءاهلا غارفإب سحنو اعستم ءاهلا ىرحم نوكي

(٣٧-٣٨ ص ،[لصؤملا يقاق تشالا مجعمل](#) باتك)

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا ىكى لاكشا [19]

٣٨-٣٩ ص ، [لصؤملا يقاق تشالا مجعمل](#) باتك [20]

باتک یایازم (د)

رد باتک نیا، تسرا بوخ باتک نیا یلیخ یلیخ لاج یأ یلع، بللاج یلیخ تسرا یباتک نیا هصالخ هکلب؛ دوش یم تغل یاضف یخیرات یاه باتک زا یکی هدنیآ رد م نامگ هب، دوش یم راگدنم خیرات دینی ب و دینکب راک و دیورب هللا ءاش نا ادعب الاح، تسرا یفطع ی هطقن ینعی، تغل نورب ی تح! اص و رس یب مه یلیخ، رفن کی، تسرا هدرک راک هچ باتک نیا هک

عیسو ینادیم راک

[1] تسرا هدرک ینادیم راک یلیخ ناشیا

نآرق؛ مکحم یتدیقع ه ناوتشپ

دیوگ یم، تسرا نآرق تاغل تسرا مکاح نآ هب هک مه یتدیقع ی هبنج نآ و دراد ناشیا هک یا ه ناوتشپ نیا زا، اذک و اذک و فرع دیوگب دیناوت یم ن رگید [ار] نیا، تسرا مخ مالک نآرق تاغل هک نیا ه تسرا هدرک ولج ار شرک و دراد یتدیقع ی ه ناوتشپ مکحم یلیخ ناشیا، هیحان

باتک همدم

یهمدقم، دینادب ردق منکیم ضرع ار اه نیا، هدنز ای هدرم ام، دینک یگب ل طح دیا ار شا همدقم هس و د ار شا همدقم، درب یم راک هدرک کی، نیا اب سنا و شا همدقم دوخ مهف، تسرا حفص لهج باتک دیرب یم هرهب نآ زا هک دراد یدی اوف رمع کی تقو نآ، دینک طح و دیرگرب و دیورب راب

نایب یعیسلا یعیسوملا قیبطتلا نإف، داجلا یعیسوملا اهیأ کی دی نیب یذلا لمعلا اذه ام [1] ه، یعیسوملا لصفلا یرکف - ضرع لب - زربأ یذلا وه، اقثوم انایب میرکلا نآرقلا ظافلا یناعم طسق نم مطعأ یناعملا نع ربیعلا یعیسوملا فوحرلا طسق نأ هب حضتا ثیح، اهملا عم دحو کترشم ینعم زورب عم بعصی یرکلا فوحر دحأ هرطش یعیسوملا لصف انب نأ، ةزمهلاو یرکلا فوحر عونلا اذه انب تبجفت، درطم

بیکرت ۲۳۰۰ ییلاوحرل یعیسوملا ینعملا نایب (أ) قیبطتلا ةعس (أ) لمعلا اذه یفوتسرا دقو لک ءاوضنا هجو نایب عم (ب) .. ایعیسوم لصف ۳۷۰ وحن بیکرتل کترشملا ینعملا دیتحت ققحت هجو کلدکو، هبیکرتل یعیسوملا ینعملا تحت (ةیوغلل مجاعمل وأ نآرقلا هدرأ) لامعتسا ةیقئاقتنالاف (ج). فلکتلا نع دعبلا عم - هبیکرتل نم لک ینعم یعیسوملا لصفلا ینعم ینعم نایب یعیسوملا دارطالاف عم (د). میرکلا نآرقلا یعیسوملا همن تدرو بیکرتل لک ةجلعلا مازتلالاب یعیسوملا لصفلا فوحرل یعیسوملا یوغلل ینعملاو، بیکرتل

،**ةيَنآرقلا تادرفملا يناعم ةجلاعم ةعس** رامثتساب ايقىببطت ةركفلا زربأ نأ تيأري نإ مث
لافغإ نم يلوأ كلذ نأو ،ةيجمعم لوصف ةروس يف تادرفملا كلت بيكارت ةجلاعم ضرعب كلذو
ام كاردتسا نأ كلذ يلع عجشو .قىببطتلا راركت عم ةجلاعم لاب اهلزع نم برقأو ،اهعيعي ضتو ةركفلا
بيترتلا بسح مجمعملا يف بيكارتلا بيترت دارطا يف انرصع يف يراجلل ةفلل اخم دعي
بيكارتلا درس مبو ،مجمعملا اذه يف بيكارتلا بيترت ةقيرط باعيتساب :حاتم = يئابفلألا
(٢٣-٢٢ ص ، ١ ج ، **لصؤملا يقاق تشالا مجمعملا** باتك) .(سرهفلا)

یاهراکهار و باتک صقاون (-ه) حالصا

زاب تسا نکمم هک هتفرگ شپ ار یلاور کی ناشی. تسا ثحب تامدقم مه زاب باتک نی هتبلادن زب اچرد.

باتک لی مکت ترورض.۱

یارب یلمکم و دوشب هفاضا اهنیا هب، تسه مه اهنآ هک، یرگی دغواق و دینک شلی مکت ادعب رگا نیرتهب زا. تسا بوخ یلیخ، باتک نیالاعف. دوشیم یلاع یلیخ رگی د، دوشب هتشون باتک نیادی ایم نم رصاق نهذ هب هک یا هزادنا ات. دوشیم راگدنم خیرات رد هک تسایاه باتک

اه نیانعی هک؛ مراد تشاددای شیارب البق هتفگ یم ناشی هک یلک طبابوض نآثلث دیش نم اب مظنم یلیخ هدرک هدایپ و هدناسر رس ناشی بخ و. تفر ولج دوشیم هک تسایتالم تحم ساسحایاهدوبمک، داتفا ثحب هب ادعب شیاهاج یضعب رگا هک تسا نکمم. یباسح تافاضا دیایب شراک هب مدرک ضرع نم هک یتالم تحم ات دنچ نآ هک دوشب

تاللمکم زا؛ توص تایصوصخ یسررب

دراد تلخد دوشیم چراخ هک مه یتوصسفن تایصوصخ، [1] تسا هتفرگ ار قطن زاهج ناشیالاثم. ادعب تساه نیاتالیمکت اه نآ

و دیروایب راشف ولگ هب، دیوگب مکحم، دیوگب توص تدش اب ار یفرح کی امش هکنیا. دراد قرف تیفیک اب، دیروایب راشف نآنتفگ رد، دیوگب

داجیا ار توص نآ هک توص نآ دُوم رد- شجرخم رد شدوخ هک یتوص اما، تسا زیچ کی توص تدش هک ام توص هاگتسد. دنیوگی [2] توص تنمرف نآ هب. دنک یم قرف، درادن ای دراد تدش- دنکیم، دیایم یتوص یاهرات زا هک ار یتوص، توص جرخم، توص دیدشت ساسارب، هداد رارق ار نآ دنوادخ هتفای دیدشت هک یجاوما هب تروص نیاهب ار نآ. دنتفگ یم [3] سنانوزر نآ هب. دنکیم یراکتسد اب امش توص جرخم. دیوگی توص جرخم نآ هب اذل. دیایم نوریب امش ناهد زا و دنکیم لیدبت. دهدیم تروص ار راک نیا، ناهد یاج دنچیگنهامه.

شاوی هچ و دینک تبحص مکحم هچ امش. [4] تسه مه یرادومن. تسا راک زایشخب تنمرف دینیبب

یراک؛ دیتفگ هچ هک دهدیم ناشن [5] راگاناواآ هاگتسد رد دیوگی «ءار» یتقو اما. دینک تبحص ار «ءاب» ینعی. دیتفگ ار «ءاب» امش هک دیوگی نآ هکلب. هن ای دیتفگ مکحم ار «ءاب» هک درادن. دهدیم صیخشت «ءاب» ناونعهب.

ثحب نیا هب عجار ددعتم تاسلج رد تغل هثحابم رد ام .[6]تسا شپ لاس داتفه یارب تنمرف

یاهدیفرپ یاهزیچ ،دیریگب ار نآ هلابند رگا هک تسا ییاهثحب نیرتهب زا یکی .[7]میدرک
دنک دیلوت توص رازفامرن و رتویپماک اب تسناوت رشب هک مه نآلا ینعی .دیآی ناتریگ
دنتسناوتیمن ،دوب هدشن فشک توص تنمرف رگا .دندرک فشک هک تسا توص تنمرف رطاخهب
دننک دیلوت توص

فلتخم دعاوق هب هجوت ترورض ۲۰

قاقاتشا

ماطن کی رد ار هدام کی لامعتسا دراوم فّلکت نودب دیهاوخی یتقو هک تسا یایناعم خنس کی
رد نم تفگ .تفگ ار نیمه مه سراف نبا دوخ .تسا ناتتخس هک دینیبیم ،دیده ناماس دحاو ییانعم
میوگیم ،تسا دحاو انعم هک دش حضاو نم یارب رگا .مه دیمن چرخ هب فّلکت سییاقم باتک نتشون
«لوصا ءعبرا» دیاش ،«لوصا ءثالث هل» ،«نالصا هل» میوگیم منک عجم مناوتیمن هک مدید رگا ام

[8]دنوریم ولج اچنیا ات ناشیا .تسه نم هظفاح رد مه

هدعاق ود عجم ،یوغل هدام کی یهاگ ینعی .دنتسین عمجلا ءعنم هک تسه یدعاوق ،ریبک قاقاتشا رد
دینکیم لامعا هک ار یرگید هدعاق و تسا انعم کی شایجورخ دینکیم لامعا هک ار هدعاق کی ،تسا
دیوگیم هکنیا لاح و دینیبیم تغل سوماق رد ار انعم ود ره امش .تسا رگید یانعم کی شایجورخ
مادک ره نوچ ؟اچ .دوشیم عجم مه اب رمالا سفن رد یلو .دوشیم عجم هک تسا مولعم .دوشیم عجم
تسا هغلل هق هدعاق ود یجورخ .

؟مینک لامعا ار هدعاق مادک میهاوخیم «خسن» یور ؟تسا انعم هچ هب خسن میوگیم ام دینیب
ار یلو و دشاب تبات موس و مود فرح دیهاوخیم ؟دیده رارق کرحتم ار موس و لوا فرح ود دهاوخیم
نیا ؟دیده رارق ریغتم ار طسو فرح و دیریگب تبات ار موس و لوا دیهاوخیم ای ؟دیده رارق کرحتم
یهاگ هک میراد یخسن کی ام اذل و .دراد اچ شدوخ یارب تغل رد دعاوق نیا .تسا هغلل هق هدعاق هس
و دیرادیم هگن تبات ار «خ» و «نيس» ؟دینکیم راک هچ .دراد مه «خَسَم» ،«خَسَر» ،«خَسَن» مینیبیم
،«بَسَن» ،«مَسَن» ،«رَسَن» ،«خَسَن» دیوگیم یهاگ «خَسَن» رد اچنیمه .دیدی ریغت ار لوا فرح
ار «خ» و «ن» ؛دیدی رارق کرحتم ار طسو فرح مه یهاگ .دیدی رارق کرحتم ار موس فرح ینعی
«خَرَن» ،«خَوَن» ،«خَسَن» ؛دیریگیم تبات

نیا زا یکی اب «خَسَن» یناعم زا یشخب .دشاب هدش لامعا «خَسَن» هدام یور دعاوق نیا هک درادن یعنم
ی.رگید اب رگید شخب و دشاب طبترم دعاوق

زارق تبات وحن هب دنناوتیم هک ییاج نآ رد فورح زا یضعب ینعی .تسا یبوخ یلیخ هتکن نیا
لعفلان یع رد رگا هک تسا یفورح زا «واو» دیامرفیم امش هک یزیچ نیمه .دندراد تیولوا دیریگب
و «ءاب» اب دینیبیم دینکیم لامعا ار هدعاق نیا امش یتقو ینعی .دراد تیولوا دوش هداد رارق تبات
یواو فوجا هک یتاملک ؛دیورب برع ناسل لک رد ؛دشاب «واو» لعفلان یع رگا .دنکیم قرف «خ»
حضاو هک دنکیم ءافی ار یشقن «واو» یواو یاه فوجا نیا رد دینیبیم ؛دینک یروآعمج ار دنتسه
هچ هلال نیب و ینیب .دننک صحفت اهناوچ تسه زورما هک یتاناکما اب دنامیم طقف .تسا
ار اهنا یتحارهب میناوتب هک دشاب یرازفامرن کی هک دوب نم یوزرا هک تشذگ نم رب ییاهلاس

اما .دوب تخس !دینک ادیپ ار یواو یاهفوجا ات یدرگب ار دجنملا رخآ ات لوا زا دیاب ردقچ .مینک ادیپ مه شنالا نیمه مه دجنملا .دمآ رید مینکب ار راک نیا اهنآ اب میتسن اوتیم هک ییاهرازفامرن .درادن رازفامرن

۳. ییارگ راصحنا زا زیهرپ

..... [9] ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن ییاهرازفامرن

ییارگ یلیخ سراف نبا نامز را :دیوگ یم ،دنک عورش دمآ هک یلوا ی هحفص رد همدقم رد ناشیا ،هلب :دیوگ یم دعب [10]تسا هدشن راک رگیدیچه ؛ام نامز ات دمآ ،دشن

نرقلا نم لوألا فصنلاو رشح عساتلا نرقلا رخاوأ یفو
لصفلا ٲركف یلإ قرحط نینیدالیملا نیرشحلا
-ٲیوغللا لوصألا ٲیئانثلا ٲروس یه ثیح نم- یمجمعملا
ٲروصلانع مهثوبح یف ٲیبرعلا ییوغل رابك نم ٲقث
حدقت رومأ مهتاجلاعم تباش نكل .ٲغللا ٲأشنل یلوالا
؛دنسالب ،اریثك بلقللاو لادبالا؁اعدا (أ) :اهتیملع یف
یف -فرحأ ٲفاضإ ضارثفا (ب) ،ٲركفل دئیأ لجا نم
(ج) ،اهقوفامو تاییثالثل نیوكتل ٲدرطم ریثك ٲقاوم
لافغإ (د) ،قیبطل یف دارطالانع دعبلاو ،ٲیئاقنالا
كلذبو ... كلذ هیف اوعدا ام یف یناعملا براقث هجو ناب
ٲركفل لیصألا یف ٲبقحلا هذه طسق ناك هلك
[11]ادودحم یمجمعملا لصفلا

:دیوگ یم ارات جنپ راهج دعب

یحزاییلاو نادیزو یکنینمودلاو یلمركلاو قایدشلا ینعأ
[12]ییلیالعالاو

یم نییوغل ات شش جنپ زا لاح یأ یلع .درک یم رکذار [13] «یگنیمود» ای «یلمرك» .حلص یحبص کی ناشی راک ناشیا هک دیوگ یم دعب - دیثفگ امش هک نیمه - ار راک دندرک عورش اه نیا هک دیوگ یم .دینک یم غافد نآ زا امش هک دیوگ یم یزیچ نامه اه نیا تالکشم زا یکی ؛تشاد لکشم رادقم و تسا نآ لدب نیا دنثفگ یم ،دنداتفا یم ریگ اچک ره ؛«اریثك بلقللا و لادبالا؁اعدا» :دیوگ **امو تاییثالثل نیوكتل ٲدرطم ریثك ٲقاوم یف فرحأ ٲفاضإ ضارثفا** .تسا بلق نیا رد ار یزیچ چه امش .مامت :دیوگ یم ار اهنای همه و هدمآ وا«یناعملا براقث هجو ناب ، اهقوف

لثم .نیا زا دینک فاص ار ناتنهد .رانک دیراذگب ار و لادبا و بلق – یبرع نابز و نآرق نابز
قُی قحتلا [رد] یوفطصم یاقآ موحرم

مهم یلیخ نیا – تسا هدرک راک هچ دینیبب لوا ناسنا ،دراد ناشیا ار یکبس دیاب نیا لاح یأ یلع
زا دعب الاح دعب ،دمآ تسد هب هک ناشیا تینهذ .تسا هدرک راک هچ ناشیا هک دمهفب لماک – تسا
ناشیا یلیخ لاح یأ یلع .دشاب نآ هب تسا نکمم هک یتالاکشا مینک عورش ناشیا تینهذ مهف
تسا هدی شک تمحز .

فوق هب ای و هفاضا دعاوق ندرک هفاضا و شللخ و عضاوم ،هدرک عورش یبوخ لاور یلیخ و شیا هراک
...تسه هک نابز رد ییاه ییارگ طارفا کی امش

دسرب رس هزادنا هچ هک نیا اما .تسا شدوخ صاخ یاضف کی نآ ،تسا هدرک اپ هب ناشیا هک ییاضف
لوق هب ای و هفاضا دعاوق ندرک هفاضا و شللخ و عضاوم ،هدرک عورش یبوخ لاور یلیخ و شیا هراک
...تسه هک نابز رد ییاه ییارگ طارفا کی امش

فوح یانعم یسررب رد [1]

هریت یقفا یا هراون تروص هب تشاگن فیط رد هک تسای توص **یژرنا** زکمرمت (formant) دنزاس [2]
هب هجوت اب راتفگ یارجم رد .دهدیم ناشن ار **اوه** نایرج رد راتفگ یارجم لکش ریثأت و دوشیم هدی
دنوشیم دیدشت راتفگ لانگیس یا هسناکرف زا یضعب ،ارجم لکش

دوشیم هتفگ (Formant) تنمرف هدش دیدشت **یا هسناکرف** هب

دنشابیم **لانگیس** یسناکرف فیط رادومن ممیز کام طاقن اهت نمرف

دنراد یدایز تیمها ادص یب و رادادص یاهاوآ صیخشت و یسررب رد اهت نمرف

ینیعم هودجم زین فلتخم دارفا یارب یتح هک تسای صخشم تنمرف یاراد رادادص فرح ره
(ایدپ یکی و تیاس) دراد

دسیونیم (توصلا مزال: یبرع نابز هب) تنمرف هرابرد دوخ باتک رد رمع راتفخم دمحا رتکد

ددرتلا

تجوملا ددرت لاثملا لیبس یلع .هیناثلا یف هلماکلا تارودلا ددع frequency ددرتلاب ینعی
الثم قروود لک نال (100cps) هیناثلا یف قروود ۱۰۰ وه دعب یتآلا (۳) لکشلا یف قونیبملا عبکرملا
(۲۳ ص ،یوغلل توصلا سارد). هیناثلا نم رمتست ب یلا ا نم

توصلا مزال

نع هژیومت و timbre توصلا عون لکشت یتلا groups of frequencies تاددرتلا تاغومجم و تاددرتلا
formants توصلا امزح یمست قلتخملا غاونالا تاذ یخال تاوصالا

نم لقالا یلع نیتنثا و fundarnental tone عیساسا مغلن کلتم vowel sounds قلعلا تاوصلا لک و
spectrogram یفیطلا مسررلا یف مزال رهظت و (band frequency کذلک مزال یمست) مزال

یتوص هاگتس دی توص دی دشت زا هک تسای عی سو فی ط رثک ادح تنامرف، (ی ی اوآ و راتفگ ملع رد رد یلحم رثک ادح ای هدرتسگ هلق کی ناو نع هبّ الومعم تنامرف، کی تسووکآ رد. دوشیم لصاح ناسنا هب تاقوا یهاگ تنمرف سناکرف، فیرعت نیاب، کی نومراه یاهدص یارب. دوشیم فیرعت فی ط یم تیوقت سنانوزر کی طسوت رتشیب هک دوشیم هتفرگ رطن رد کی نومراه سناکرف ناو نع ار ادص کی دیلوت یاه مسی ناکم "اه تنامرف" ایآ هک تسایا رد فیرعت ود نیایب توافت. دوش... دندنک یم صخشم ار هدش دیلوت یادص دوخ ای دندنک یم صخشم

اههکاو ری یغت ثعاب یتوص یارجم رثؤم لوط هک هدیای نیاب یسانشاوآ، کی تسووکآ رطن هطقن زا هک دوبن صخشم، نیاربانب. تسای روطنیمه زین اهنا دی دشت سناکرف و. تشاد یدج لکشیم، دوشیم یاهلوط اب ناگدنیوگ هک ینامز، دنشاب هتشاد یگتسب اهسناکرف هب دناوتیم اهرادادص هنوگچ دندنک دیلوت ییاهدص دناوتیم، ونا رپوس و ساب یاهه دندنواخ لاثم ناو نع هب، فلتخم یتوص یارجم فی ط تاعالطا یزاس یداع یارب یهار دیاب. دوشیم کرد یی اوآ هتسد کی هب قلعتم ناو نع هب هک و درک داهنشپ لکشیم نیایارب ار یلح هار 1894 لاس رد نامره. تشاد دوجو توصم تیوه یانبری یگتسب هک تسای هژیو کی تسووکآ هدیپ کی هکاو یو هتفگ هب. درک عادبا ار "formant" حالطصا تسای نکمم "formant" سناکرف. دراد «یگژیو» ای «تنامرف» ای یئزج یگژیو کی بوانتم دیلوت هب (ای ee ای iy)، "e لوط" یارب، لاثم ناو نع هب. دشاب توافتم یمک توصم تی صخش رد ری یغت نودب. دشاب توافتم صخش کی رد یتح زتره 440 ات 350 زا تسای نکمم سناکرف نیرتمک اب "تنامرف".

ای یقی سوم تالآ، راتفگ طسوت هک دنتسه یتوص لانگیس زیامت سناکرف یازجا اه تنامرف یم ار دراد زاین نآ هب راتفگ یاهدص نیب زیامت یارب ناسنا هک یتاعالطا. دوشیم دیلوت زاوآ طسوت اه تنامرف نیایرتشیب. داد ناشن سناکرف فی ط رد اه هلق نییعت اب یمک تروص هب ناوت راشف مک قطانم یاهرود یشاپورف زا توس یادص دنچ اما، دوشیم دیلوت هظفحم و هلول سنانوزر [ع بنم دنمزاین] دوشیم یشان Venturi رثا.

ادص یلصا مپ و ریز ای سناکرف). دراد مان F3 یموس و F2 یمود، F1 سناکرف نیرتمک اب تنمرف یارب، F1 و F2، لوا تمرف ود بلغا (تسین تنامرف اما، دوشیم هدیما F0 ناو نع هب تاقوا یهاگ (لگوگ مچرتم هلیسو هب هدش همچرت یسیلگنا یایدپ یکیو). دنتسه یفاک توصم ییاسانش

هکی نامز **هنماد** شیازفا هدیپ زا تسای ترابع دی دشت ای (Resonance: **یسیلگنا** هب) سنانوزر [3] کی دزن ای یواسم متسیس کی هب (نآ **هیروف هفلوم** کی ای) یلامعا **بوانتم یورین** کی سناکرف کی دی دشت سناکرف رد یناسون یورین کی هک یمآگنه. دشاب متسیس نآ **یعیبط سناکرف** هب ریاس رد ورین نامه هک ینامز زا رتالاب هنماد رد متسیس، دوش لامعا یکیمانید متسیس دنکیم ناسون، دوشیم لامعا دی دشت ریغ یاهسناکرف

تالآ رد هدش هدهاشم دی دشت هژیو هب، تسای هتفرگ تاشن **کی تسووکآ** هنیمز زا دی دشت حالطصا رواجم هتشر دنکیم **ادص** دیلوت و دوشیم هدنازل هتشر کی هک یمآگنه، لاثم ناو نع هب، **یقی سوم** نت ادص هب هک تسای سنانوزر **ادص نینط** یلصا لماعا الصا. دنکیم **ناسون** و شزرل هب عورش زین هک ندب یساکعنا و یناسون تاحفص زا تسایبیم لماع نیایارب. دهدیم جاوم و ناشخرد ار هدافتسا رثک ادح **مگارفاید** و هنیسّاصوصخم و ناهد فقس، ینیب یالاب یاهتمسق زا تسترابع سنانوزر ادص هب نلویو نینط هبعج ای ونایپ کی یالاب هحفص دننام هنیاهمه نوچ درب (ایدپ یکیو تیاس) دشخبیم

هک یتال اوس همه باوج عقاو رد ؟ تسه یچ کیزیف ملع رد دیدشت ای ییواآزاب ای سنانونوزر فیرعت قرف دیدشت اب شاعترا فیرعت یلو شاعترا دیگب شهپ امش دیاش ! تسه هژاو نیمه رد میدیسرپ ندرک رتشیب و بذج رد عایشا میگب رتهب ای متسیس لیامت : تسه نیا سنانونوزر فیرعت ! هراد یتقو دینیبب ، منک شرت هداس دیرازب ؟ شکرد هتخس ... (یتفایرد یژرنا) یتفایرد شاعترا یزیچ زا رتشیب هک هراد تسود بات نیا ، نیداد شله امش و ننک یم تکرح نراد شبانط و بات کی هرذ هرذ تروصب البق هک یژرنا زا یرادقم لیلد نیمه هب و هنک تکرح هشیم دراو یژرنا شهپ هک هک تسه بات لخد یژرنا ندش تشابنا نیمه رطاخ هب تیاهن رد و هنک یم طفح ور هدش دراو شلخد !! دیدیم تکرح ور یگرزب نوا هب بات تشگنا کی اب یتدم زا دعب امش

راجفنا زا یتفایرد شاعترا هشیب یتقو ، تسه روطنیمه مه هشیب نتسکش دروم رد ؟ دوب بللاج یژرنا هنک شلمحت هنوتیم و هرادیم هگن شدوخ لخد و هنک یم عفد ور نوا و هنک یم تفایرد ور و دنلب شاعترا کی امازلا تسین رارق هک دینک هجوت ! هنکشیم ور شاعترا زا یشان هدش دشابنا شعاب زیر شزرل کی اه هتفه دیاش و اه تعاس یط هنکم !! هنکشب ور هشیب یا هظحل کی ؟ دش رتنوسا نوتارب شکرد بوخ ! هشب هشیب یگتسکش

مه و تسه بوخ مه هک ، هراد دوجو ماسجا رد یژرنا تشابنا هب لیم هک دینودب رگا هشیم رتبللاج الاح ، هشاب هدش یحارط تسرد یا هناخ رگا اه هلزلز نیمه یوت اسب هچ ، هشاب راب هعجاف هنوتیم هک هدیم روبع شدوخ زا و هنک یم هتشابنا شاهنوتس لخد ور یژرنا و هدیم شهاک ور سنانونوزر ور یژرنا هنوتب هک هشاب هدش یسدنهم یلکش هب هونخ رگا سکعرب و هنکن ناریو ور هناخ هلزلز ... اعطق تسه هناخ ندش بارخ شجیتن هنافساتم هنک بذج

باتزاب ای Resound نیتال هژاو زا هک تسه نیا Resonance ای سنانونوزر هژاو صوصخ رد بللاج هتکن کی تسوکآ یا هراوید اب دیشاب هداد ماجنا یقیسوم راک الامتحا رگا . تسا هدش تشادرب ادص یاه قاتا رد یحارط عون نیا عقاو رد ؟ تسیچ اهراوید نیا هب زاین لیلد امش رظن هب ؟ دیراد ییانشآ یتوص سنانونوزر نامه ای یتوص تاشاعترا و یژرنا بذج و باتزاب زا یریگولج یارب یقیسوم (تیس) دوش یم یلصا یادص ندش بارخ شعاب دشاب هتشاد دوجو رگا نوچ دوش یم هدافتسا (؟تسیچ سنانونوزر هلاقم ، وسننیتوت

، میشاب هدش انشآ نآ اب ناتسریبد کیزیف رد دیاش هک تسا دیدشت هدیپ نامه **ادص** سنانونوزر ماکحتسا و ییابی ز هب هک تسا رادروخرب یصاخ تیمها زا ادص سنانونوزر ، **ناسنا یادص** دروم رد اما یم قافتا رس یاه هرفح نورد رد رتشیب ناسنا یادص سنانونوزر . دش دهاوخ رجنم ام یادص رتشیب ییورین تروصب و دوشیم هریخذ ام رس یاه هرفح رد ادص شاعترا یژرنا هک تروص نیا هب . دتفا ، دوش یم رتگرزب یا هناماد اب یناسون یژرنا شعاب بوانتم و کچوک

یارب . دسر یم رظن هب هدیچپ یمک میتفگ لبقت مسرق رد هک یلکش هب ادص سنانونوزر حیضوت :مینک یم نایب هنوگ نیا بلطم یزاس هداس ؟دیا هدر فح ای هدناوخ زاوآ گرزب هرخ کی نورد الاح ات

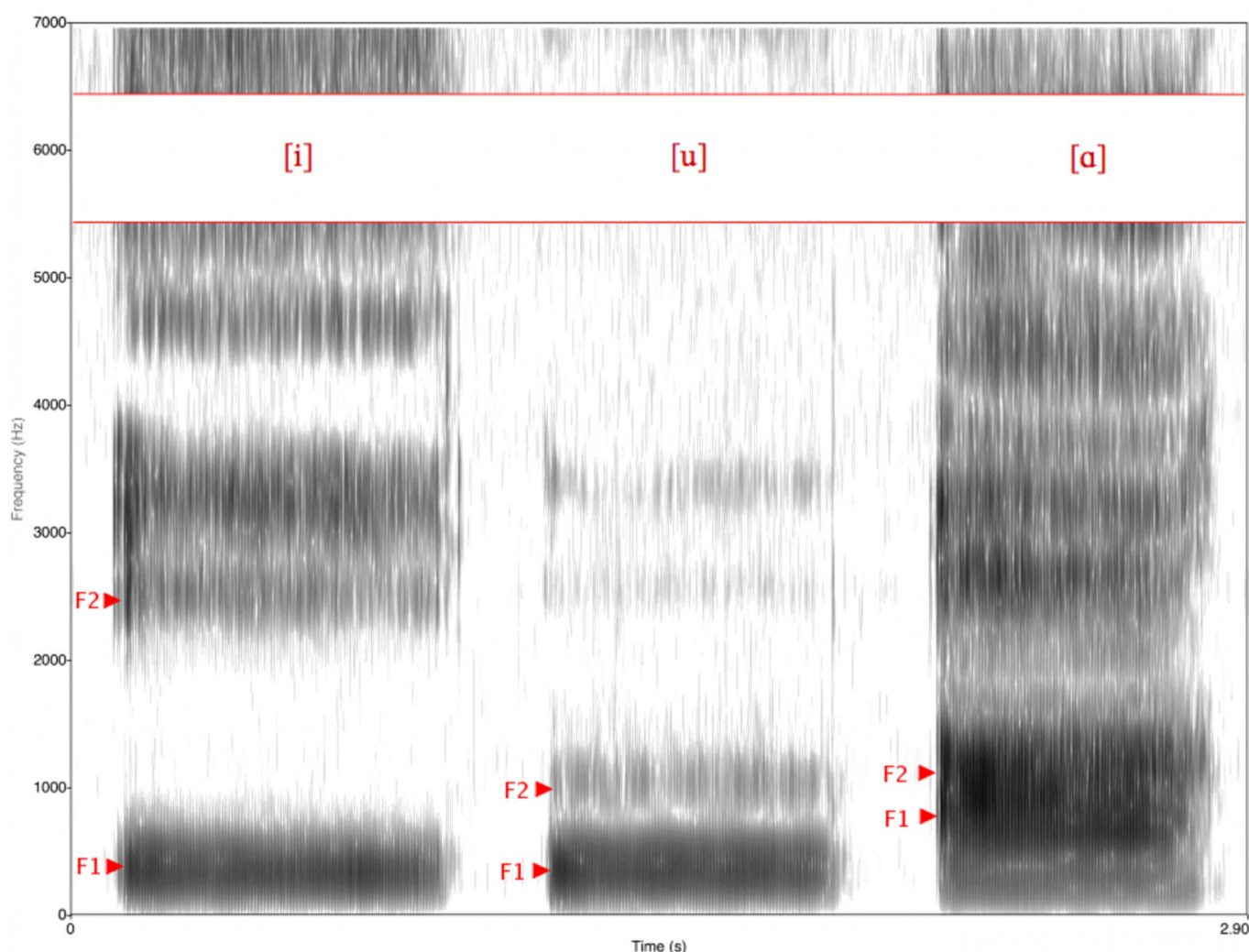
؟دیا هدناوخ زاوآ مامحتسا عقوم و مامح نورد میوگب رتهب ای

نکمم هک یلاح رد میرب یم تذلل دوخ یادص زا رایسب **میناوخ یم زاوآ** مامح رد ام یتقو دیا هدرک تقد . دیان ناششوخ ادص نآ زا ام هزادنا هب دنونش یم ار ام یادص مامح نوریب رد هک یناسک تسا هاگتسد هب رتمک راشف شعاب مه و دوش یم نآ ییابی ز شعاب مه مامح یاضف رد ادص ندش هدیچپ . دوش یم ناسنا یادص دیلوت

یم تذلل هکلب دنوش یم هتسخ اهنت هن ینالوط تدم هب مامح رد ندناوخ زا دارفا هک نیا لیلد هدهاشم ار یرتشیب تردق و ییابی زیلو **دینک یم دراو دوخ هب یرتمک** راشف هک تسنا نیمه دنرب رتمک مه میهد شیازفا ار ادص سنانونزر میناوتب نامدوخ یادص اب یا هفرح راک عقوم رگا . **دینک یم** . تشاد میه اوخ یرت یوق و رتابی زی یادص مه و دروآ میه اوخ راشف یتوص یاهرات هب .

و ترارح اب دنراد دصق هک ینانارنخس ، دنوش یم تمحز راچد الاب یاه **تن ندناوخ** عقوم هک یناگدنناوخ دایز دناوخ یم هک ینامز مرتحم نایرجم ای ، دوش یم هتسخ ناشیادص دوز یلو دینک تبحص یژرنا یم هرجنح هیحان رد درد ساسح و دناوخب زیگناروش راعشا و دنشاب هتشاد **هنحص یارجا** (تسیچ ادص سنانونزر هلاقم).دینک

۲: تنمرف و ۱ تنمرف ندادناشن اب (i, u, a) یسیلگنا توصم فورح یراگن فیط [4]

(یسیلگنا ای دپ یکی و تیاس)

مارگورت کپسا ای یتوص راگن فیط [5]

دوش یم ییامنز اب تروص ود هب یراتفگ لانگیس:

هرود، جوم لکش دوخ میناوت یم ام ییامنزاب نیا رد. تسا جوم لکش نامه هک نامز دجاو رد ییامنزاب (۱) مینک هدهاشم ار اه یگتفشآ و جوم لکش ندوب کی دوی رپریغ ای کی دوی رپ، نآ بوانت

دهد یم ماجنا یفارگورت کپسا هک تسا یراک نامه ییامنزاب عون نیا: سناکرف دجاو رد ییامنزاب (۲) کی نومراه مه و اه تنمرف مه ام ییامنزاب عون نیا رد. دنک یم مهارف ام یارب یدعب هس ریوصت کی و مینک هدهاشم یبوخ میناوت یم ار اه

ازجا یژرنا زا یکیفارگ شیان کی هک دنک یم داجیا تشاگن فیط کی ام یارب راگن فیط تسا یراتفگ لانگیس یسناکرف

هتبل تسا سناکرف اه y روح و نامز اه x روح هک تسا یدعب ود مارگورت کپسا تمرف نیرتجیار دشاب یم یژرنا هناماد ناووع هب اه z روح ینعی موس دعب هک دراد دوجو مه یدعب هس تمرف

دوجو یانعم هب، دشاب رت هریت هچره هک دوش یم هداد شیان هریت یدومع طوطخ اب الومعم یژرنا دشاب یم رتشیب یژرنا

تیلباق کی دوی رپ جاوما هم دیوگ یم هک دشاب یم Fourier یروئت هیاپ رب یفارگورت کپسا رگی دکی اب اهنآ اه سناکرف هک دنشاب یم توافتم یاه هناماد اب یسونیس جاوما هب ندش هیزجت یسونیس یاه جوم هب ار هدیچیپ جوم کی هک تسا یدنیرف Fourier analysis. دنراد یحیحص تبسن دنک یم لیدبت هداس

: دوش یم هتخاس هار ود هب الومعم مارگورت کپسا

نیا) تسا رذگ نییاپ رتلیف یرس کی زا لصاح چیاتن هک رتلیف کناب کی ناووع هب بیرقت ۱- (دوب نردم تروص هب لانگیس شزادرپ روهط زا لبق هار اهنت

دوش یم هب ساجم (stft) هاتوک نامز هیروف لیدبت زا هدف تسا اب نامز لانگیس ۲-

کی مارگورت کپسا تسا سناکرف - نامز عیزوت مود هچرد توافتم مرف ود عقاو رد شور ود نیا، تسا نیمخت لباق ود ناوت هب stft ی هناماد ی هب ساجم اب ($s(t)$ لاثم ناووع هب) لانگیس

نیا. "دنک یم ثحب راتفگ یاهادص جاوما هراب رد هک یسانشنابز و کیزیف زا یاه هناشن [6] یسانشاوآ. تسا هدش نایب زوه نامور همان گنهرفرد هک کی تسوکآ یسانشاوآ زا هک دوب یفیرعت دزادرپ یم یراتفگ یاهادص کی تسوکآ یاه هبنج هب هک تسا یسانشاوآ هعومجم ریز کی تسوکآ تایصوصخ ای هیاپ سناکرف، اهنآ لوط، جوم قیقده ناماد نوچمه تایصوصخ کی تسوکآ یسانشاوآ. یسانشاوآ یاه هخاش رگید اب تایصوصخ نیا طباور هب و دنک یم یسررب ار جاوما سناکرف رگید ار یسانشاوآ یخیرات یاه هرود ششیپ شخب رد. دزادرپ یم (یرادینش ای یدیلوت یسانشاوآ لثم) رد. تسا کی تسوکآ یسانشاوآ هنیمز رد تفرشیپ هب طوبرم رخآ هرود ود میتفگو میدرک نایب میزادرپ یم اه هرود نیا یسررب هب لصف نیا

رد یناملآ نادکیزیف نیا. دشاب یم زتلوه مله نامره، کی تسوکآ یسانشاوآ رد ناشخرد یاه هرهچ زا دروآ رد ریرحت هتشر هب ار "یقیسوم یروئت کی ژولویزیف ساسا ناووع هب گنهآ" باتک ۱۸۶۳ لاس نیج هب. درک زاغآ یم سرروط هب ار کی تسوکآ یسانشاوآ هعلاطم هک دوب باتک نیا نتشون اب وا. کی تسوکآ هصرع رد و دوب یبرجت یسانشاوآ ماگشیپ زین یوسنارف (۱۸۴۶-۱۹۲۴) تولوزورپی دوب هداد ماجنا ییاه تیللاعف زین

زا یکی.دش هدفاتسا یسانشاوآ رد x هعشا و یکی رتکلا یاهرازبا زا ۱۹۵۰ ات ۱۹۲۰ یاه لاس هلصاف رد هلیسو نی.ا. دش عادبا (۱۸۸۶-۱۹۴۱) رلیم سنرالک نوتید طسوت هک دوب کی دونوف رازبا نی دوب یتوص جاوما زا نتفرگ سکع یارب یا هلیسو،

ردناسکلا طسوت هک دوب یمتسیس لماش هک دوب " مالک راتشون"، هرود نی اتعادبا رگید زا زارادرب تشاددای متسیس نیلوا نی دش عادبا (لب ماهارگ ردناسکلا ردپ) (۱۸۱۹-۱۹۰۵) لب لیولم (۱۵ حفص رد همیمض)، دوب صاخ هجل ای نابز زا لقتسم هک دوب راتفگ یاهدص

نی.ا. توص دیلوت یکی تسوکآ هیضرف مان هب دش حرطم زین یا هیضرف هکدوب نامز نامه رد مله و نوتسا تیو طسوت گنهامه یروئت.دش یم گنهامه یب یروئت و گنهامه یروئت لماش هیضرف رگید و هیپ گنهامه زا هدفاتسا اب یتوص یاه رات، هیضرف نی اساسا رب. تشگ حرطم زتلوه لیکشت هیپ سناکرف نیدنچ زا هدند لیکشت یاه سناکرف. دنزاس یم بکرم یجوم، اه گنهامه هب کیدزن هک ییاه سناکرف، دندرگ یم ینیب هرفح و ناهد، ولگ زا جاوما نی یتقو. دنا هدش یحاون نی.ا. دنوش یم رشتنم اوه رد و هدش تیوقت دنتسه اه هرفح نی یاه ناوخزاب یاه سناکرف و زیلیو طسوت هک گنهامه یب یروئت. ددنک یم صخشم ار ادص تیفی، سناکرف هدننک تیوقت کی رت یارب یلماع ناوئع هب طقف یتوص یاهرات هک دیوگ یمدوب هدش ناب رچپریکسا و نامره دیآ یم هرنج زا هک ییاهو نایرج. ددنک یم لمع، دنتسه ناهد هرفح هصخشم هک ارذگ یاه سناکرف طسوت هک یتقو ات دور یم نیب زا عیرس شاعترا نی.ا. دروآ یم رد شاعترا هب ار هرفح نی یاهو، ود نی هچرگا. دنتسین مه رس تشپ امازلا اوه تانایرج نی.ا. دوش هتفرگ رس زا رگید ییاهو نایرج صخشم یارب هک ددنک یم ناب ار نی هیرطن ود ره یلو دند یم ناشن توافتم ره اط رد هیرطن مهم و هدش عادبا یاهرازبا رگید زا. دنتسه مهم ناهد هرفح یاه ناوخزاب سناکرف، توص تیفی ندرک دنشاب یم یتوص یاه هدننک بی کرت دندوب کی تسوکآ یسانشاوآ تمخرد رتشیب هک نامز نی رد هدننک بی کرت نیلوا، دش عادبا ۱۹۳۹ لاس رد یلدود طسوت هک ردوو. تساهنآ زا یکی ردوو هک ۱۹۵۰ لاس رد رپوک توص طبض یوگلا. ندرک بلج دوخ هب ار یرایسب هجوت، دوخ نامز رد هک تسادص هبنج طقف لبق دروم لثم و دوب توص صیخشت تمخرد هک دوب یتوص هدننک بی کرت نیلوا زین ای ۱۹۵۰ رخاوا رد یسانشاوآ هراب رد کی تسوکآ یاه هاگی، میتفگ هک روط نامه تشادن یمرگرس یاه هاگ دید ای فارگوتکپسا لثم ییاه کینکت اهنآ زا یمک دادعت یلو تفای هعسوت ۱۹۶۰ لیوا یسانشاوآ نیب ام هک ار یرگید بلاطم و عبنم رتلیف اب ندرک راک هیضرف لثم کیروئت و نوسررتپ طسوت هکاو تنامرف هلصاف، ۱۹۵۲ لاس رد. دوش یم لماش ار تساکیتسوکآ و یدیلوت دش حرطم ینراب

تسا هلاقم یادتبا رد هدش هئارا یدنب میسقت رد ههرب نیمراهچ هک، نونک ات ۱۹۵۰ لاس زا اب یسانشاوآ هب رتشیب، نامز نی رد هک دوش یم طوبرم کیتسوکآ یسانشاوآ هب رتشیب، رخاوا رد کیتسوکآ یسانشاوآ هعلاطم. تسا هدش هتخادرپ MRI و توصارف، رتویپماک زا هدفاتسا یم هزاجا هک تسا یهاگتسد فارگونوف. ندرک ادیپ تفرشیپ نوسیدا فارگونوف عارتخا اب ۱۹ نرق زا ادص لانگیس نامه ددجم ندرک شخپ اب. دوش هیزجت سپس و هدش طبض یتوص یاه لانگیس ده دناب هدند روبع رتلیف کی اب هبترم ره رد نآ ندرک رتلیف و راب نیدنچ یارب فارگونوف قیرط لاس رد ناد و گنیوک- یسیل یوا لا طسوت یتوص فارگوتکپسا. دوش یم داجیا فارگوتکپسا، داد یم ناشن نخس فارگوتکپس زا ینآشیمان هک دوب یا هلیسو نیلوا و دش عادبا ۱۹۵۵

یاه یگژیو، دش پاچ ۱۹ نرق رخآ هه ود رد رگولف یپ ویشرآ رد نامره رامیدول طسوت هک یتالاقم دوب تالاقم نیمه رد و ندرک یسررب نوسیدا فارگونوف زا هدفاتسا اب ار اه تماص و اه هکاو یفیط و یلیو یاه هیضرف صیخشت یارب نامره، نینچ مه. دش یفرعم راب نیلوا یارب تنامروف هژاو هک فلتخم یاه تعرس اب ار نوسیدا فارگونوف هدش طبض یاه هکاو، هکاو دیلوت هراب رد نوتسا تیو لکش کیتسوکآ یسانشاوآ رد یرتشیب یاه تفرشیپ، نفلت تعنص هعسوت اب. ندرک طبض یفیط یاه یگژیو مظنم هعلاطم لب نفلت یاه راوتاربال رد راک، مود یناهج گنج یط رد. تفرگ ار ... و ادص تیفی و اهواآ یاه تنامروف و ناهد هرفح یاه ناوخزاب دنمنامز ریغ و دنمنامز تاوصا

يکي رتکلا ياه رادم هب هباشم روط هب دياب يمالک کيتسوک آهک دش صخشمتو. درک رتناسآ
[يسانش نابز](#) هلاقم، يرتکد تياس). دش کيتسوک آيسانش اوآنتفر رتارف ثعاب، دوش يدن بلدم
(

هغلل هقف تاسلج رد [7]

ديوگ يم دوخ باتک همدم رد ناشيا [8]

هلل يلص و، نيغتسن هب و هلل دمحلل هغلل ي سيسي اقملا باتک اذه *ميحرل انمحرل هلل مسب
و، يحيص سيسي اقم برعلا هغلل ن: قي فو تل هللاب و لوقأ: دمحل لاق نيغمجأ هلآ و دمحم انديس يلغ
كلذ نم ئش ي اوبرعي مل و، اوفلأ ام هغلل عماوج ي سانل فلأ دق و. عورف اهنم عرفت الوصأ
لوصأل نم لصأال و، سيسي اقملا كلت نم سايقم نع

عرفتي ذلأ هلصأب لصف لك انردص دق و. ميظع رطخ هل و، ليلج ملعلل نم باب هيل انأموأ يذل و
ابيجم هنع لأس ي امع بيجمل نوکي و، ليصفتلل علماش زجوملا علمجل نوکت يتح، هئاسم هنم
(ص ۳؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم). هبرقأ و طفل زجوأب طوس بمل بابل نع

دندارگ يمر ب لصال کي زاش ي هباري نام ددعتم دراوم رد، لمع ماقم رد اما

لصا ود:

بأ

مجعم). هئهل و دصقل رخآل و، يعرمل امه دحأ، ني لصلأ فعاضملا ي ءابل و ءزمهلل نأ ملعأ
(ص ۶؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم)

ي ناثل و، لمعل يلغ ءاركل لوألاف، ينعملاب امه ني ب عمجل نكمي نالصلأ ءارل و ميجل و ءزمهلا
(ص ۲۲؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم). ري سكل مظعل ربح

و، نذا يذل نذا امه دحأ، ظفلل ي نادعابت م، ينعملل ي نابراقت م نالصلأ نونل و لاذل و ءزمهلا
(ص ۷۵؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم). هلک بابل عرفتي امه نع و؛ لمعل رخآل

لك لب ناساقني ال نالصلأ و، هئاسم رثكت و عرفتي لصلأ، لوصأ ءالث داضل و ءارل و ءزمهلا
(ص ۷۹؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم) برعل هتعضو ثيح عوضوم دحاو

رطنل قيقد لامعإب هلک بابل عورف عجرن امه يلل، نالصلأ لتعملل نم امه دعب ام و ءازل و ءزمهلا
(ص ۹۸؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم) ءاذملا رخآل و، ضعب يلل هضعب ئشل مامضنا امه دحأ

لصلأ و. رقبلا كلذ و، دحاو لصلأ هنأ اومعز و امه ني ب سان عمج امبر و، نالصلأ [ءارل و فاقل و ءابل
(ص ۲۷۷؛ ج 1؛ هغلل سيسي اقم مجعم) ئشل حتف و ئشل ي فسوتل ي ناثل

لوألاف. حضاو ل قيرطلل انكلس انأال، امه ني ب عمجل نكمي دق و، نالصلأ ميجل و ءارل و ءاخل
(ص ۱۷۵؛ ج 2؛ هغلل سيسي اقم مجعم). نينول فالختا: ي ناثل و. ءىشل نع ذافنل

نوکی نأ لم تحم و. لبإلأ ءعامج رخآل و، ءىشل نع ءىشل ءيحتن امه دحأ: نالصلأ لادل و واول و لاذل
(ص ۳۶۵؛ ج 2؛ هغلل سيسي اقم مجعم). دحاو لصلأ يلل ني عجار نابابل

لخادت نم امه انعم ولخي ال و ،ضعب نم امهضعب برقي ،نالخادت نالصلأ ءارلا و ميچلا و نيشلا
امل ،نيبابلا نيذه عورف ني بانعمج دق و .عافترا و ءيش ي ف ولع نم و ،ضعب ي ف هضعب ءيشلا
(٢٤٦ص ؛ 3ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).امه لخادت نم هانركذ

تسا هدش راركت هبترم ٣٤٦اعومجم سيسي اقم مجعم باتك رد نىلصا اى نالصا رىبعت

دروم ٦٥ هثالث لوصا اى لوصا هثالث

ءيؤر ثلاثلا و ،ءيشلا بقتت ي ناثلا و ،ءلجلا كرت لوألا :هثالث لوصأ ،ميمل و ماللا و ءاللا
هرثكأ ناك نإ و ،اسايق سيل ءغللا ضعب نأ يلل لدت ،ادج ءنيابتم يه و .مانملا ي ف ءيشلا
(٩٣ص ؛ 2ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).اساقنم

دروم ١٤ هعبرا لوصا اى لوصا هعبرا

ل:لصا ٥ هب عاجرا دروم ٣

حتفب ءكربلا و ءامنلا رمالا و ،ي هنلا دض رمالا و ،رومالا نم رمالا :ءسمخ لوصأ ءارلا و ميمل و ءزمهلا
(١٣٧ص ؛ 1ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم)بجلا و ،ملعلم و ،ميمل

(١٨٧ص ؛ 1ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).بابلا مطعم يه ءسمخ لوصأ هل فعاضملا ي ف ماللا و ءابلا

(٤٣٥ص ؛ 1ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).ءنيابتم لوصأ ءسمخ لتعلمل فرحلا و لادللا و ميچلا

دادعت ركذ نودب هنيابتم لوصا ديؤگ يم دراوم يخر ب رد و

(١٦٩ص ؛ 2ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم).ادج ءنيابتم لوصأ داصللا و ءارلا و ءاللا

مجعم)ءنيابتم هملك لوصأ و ،سايق يلل عضوي مل باب ،زومهلا و لتعلمل فرحلا و ءارلا و ءاهلا
(٤٨ص ؛ 6ج ؛ هغلل سيسي اقم مجعم)

ناوتىم اهنأ نايم رد هك تسا هدش هتشون يددعتم تالاقم سيسي اقم رد سراف نبا راك شور هنيمز رد
دومن هراشا «لقلنلا و لصولا و لصالا نىب سراف نبا ءىرطن» هب

باتك بحاص شور هب سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا يكى لاكشا [9]

هتطحالم يلل قبس دق هب ءردصملا ءيثالثلل بيكارتلل ي ف يمجعلمل لصلل ينعم دارطانا [10]
كلذ يلل هبن (-ه ٣٩٥ ت) سراف نب دمحا ماملالا .ءيدودعلمل غلاب قاطن ي ف نكل ،ءمئالا نم ءثالث
يلل هبن (-ه ٥٣٨ ت) يرشخمزلل رمع نب دومحم ماملالا ،هغلل سيسي اقم :همجعم ي ف ،(للز) بيكرت ي ف
و (نوقفني) ي تملك دنع ،" فاشكلا" هريسفت ي ف كلذو ،(حلف) و ،(قفن) بيكرت ي ف كلذ
يرشخمزلل عبت (-ه ١١٢٧ ت) يسولآلا دومحم ني دلل باهش ماملالا ،ءرقبلل ءروس لوأ ي ف (نوحلفملا)
ءملك دنع (يعالطا بسح) دحاو بيكرت ي ف كلذ لثم يلل هبن مئ ،نيبيكرتلل يلل هتطحالم ي ف
سراف نبا مالكو .[٧٨:ءارسلالا] {قسغ يلل سمشلل كولدل ءالصلل مقأ} :ىلاعت هلو ق ي ف "كولد"
ءيثالثلل بيكارتلل ءلثمأ ه ي ف داز كولدللا نع يسولآلا مالكو ط بسحف ءراشللا يرشخمزلل
لصلل نم ءيثالثلل بيكارتلل نأ يلل وأ ،ءرهاظللا دارطانا يلل هبن ءثالثل ءمئالا نم دحاو ال نكل
لصولملا ي قاقشتشالا مجعلملا باتك (اهثلثي ي ذللا فرحلاب اهنم لكل ماعلا ينعلمل رثأت ي ف مجعلملا
(٢٢-٢١ص ،

٢٢ ص ، لصؤمل يقاق تشالال مجعمل باتك [11]

١ هرامش ىقرواپ ٢٢ ص ، لصؤمل يقاق تشالال مجعمل باتك [12]

؛ببرعلال ةيمنتل ي نيدلاخلال نيلماعلال دوهج ربكن نأ إل "تاساردل" هذو ي انعسي الو [13]
ي يلمركلال يرام ساتسنأ بأل او ، "ببرعلال او قاق تشالال" ي يبرغمل رداقلا دب عخي شلاك
ي "ةئانثلا" لوح هثا ب أ ي يئني مودلا يجرمرم بأل او "اهلاهتكا او اومنو ةببرعلال ءوشن"
(١١-١٢ ص، غللل هقف ي تاسارد) تاي ماسلال او ةببرعلال

ي ةخي راتلال ةئانثلاب لوقلا تذخأ يئني مودلا يجرمرم يلمركلال ساتسنأ نيوبأل نمو ...
(١٣ ص ، نامو) يبرعلال طفلال

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زايكى مالك [14]